

VEČERNIK

POŠTNA PLAČANA V GOTOVINI

Leto XV.
Štev. 5

TELEFON UREDNIŠTVA: 25-67
TELEFON UPRAVE: 25-67 in 28-67
TELEFON OGLASNEGA ODDELKA: 25-67
Poslovalnica Ljubljana, Pranciškova 6, tel. 46-91
Poslovalnica Celje, Prešernova 3, telefon 280

Maribor, sreda 8. januarja 1941

NAROCNINA NA MESEC
Prejemna v upravi ali po pošti 14 din.
Dostavljena na dom 16 din, tujina 30 din.
POŠTNI ČEKOVNI RAČUN: 11.406

Cena
din 1.—

Bolgarija ni sprejela nobenih obveznosti

Ministrski predsednik Filov se je že vrnil v Sofijo — Po švicarskih informacijah želi ostati Bolgarija še dalje ob strani — Na bolgarski meji 400.000 turških vojakov

CURICH, 8. jan. ZPV. Po vesteh, ki so jih dobili švicarski listi, so bila poročila, da je Bolgarija sprejela nemške zahteve in da je treba pričakovati že v prihodnjih dneh novo nemško akcijo na evropskem jugovzhodu, preuranjene. Bolgarski ministrski predsednik Filov ni sprejel ob priliki svojega bivanja v Nemčiji nobenih obveznosti glede kakršnega koli sodelovanja Bolgarije z Nemčijo pri kakih novih operacijah, ampak je odpotoval nazaj v Sofijo baje z izjavo, da ni pooblaščen skleniti dokončnih dogovorov. Ka-

kor se je izvedelo iz Sofije, so tam na delu zelo močne sile, ki se upirajo kakršnemu koli angažiranju Bolgarije v to vojno. Te sile so tako močne, da vsaj trenutno prevladujejo nasprotne. Mimo tega so baje nastale tudi nove težkoče za tako akcijo na drugih področjih. Predvsem je treba računati z odločno voljo Turčije, ki napada preko Bolgarije tudi samo na Grčijo ne bi mirno dopustila. Vse pa kaže, da ne stoji za turško odločnostjo samo Anglija, ampak tudi Sovjetska zveza. Vendar ni popolnoma iz-

ključeno, da se prizadevanja za tako nemško akcijo ne bodo še nadaljevala, verjetno je trenutno le to, da te akcije še ni pričakovati tako kmalu, kakor so nekateri menili.

SOFIJA, 8. jan. United Press. Bolgarski ministrski predsednik dr. Bogdan Filov se je že vrnil v Sofijo in ob tej priliki izjavil, da so vesti, ki krožijo v Ameriki o njegovem potovanju, neresnične. Druge izjave ni hotel dati.

SOFIJA, 8. jan. Associated Press. Bolgarske čete so skoro vse koncentrirane

na turški meji. Turki imajo ob bolgarski meji okoli 400.000 mož. V turških krogih se govori, da bodo turške čete vkorakale v Bolgarijo, če bodo nemške čete prekorale Donavo.

MOSKVA, 8. jan. United Press. Sovjetski listi so prinesli o balkanskih zadevah samo demanti, da bi bili sovjetski poslaniki z Balkana poklicani domov na poročanje. Poleg tega javljajo tudi italijansko in grško uradno poročilo. Rooseveltov govor je bil objavljen samo v izvlečku ter brez komentarja.

Druga faza ofenzive v Libiji

Pričetek bojev za usodo Tobruka — Angleži poročajo dalje o osvojitvi dveh trdnjav v notranjosti Libije in obkolitvi oaze Giarabub — Italijansko poročilo objavlja vest o padcu Bardije — Izgube v dosedanjih bojih

DRUGA FAZA ANGLEŠKE OFENZIVE

KAHIRA, 8. jan. Ass. Press. Angleška ofenziva se nadaljuje v zahodni smeri v Libiji na vsej dolžini od morja do notranjosti puščave. Angleške čete so v notranjosti osvojile trdnjavi El Gubi in Maddalena ter obkrožile veliko oazo Giarabub z vso tamkajšnjo italijansko posadko in vso opremo vred. Umik italijanske vojske iz oaze je popolnoma onemogočen in se vsak trenutek pričakuje, da se bo posadka vdala. Verjetno je, da bodo angleške motorizirane čete nadaljevale od tod pohod po puščavi v ravni smeri proti Benghasiji. Pred Tobrukom se bjejo že boji med angleškimi in italijanskimi četami. Angleži so osvojili več letališč pred Tobrukom, ki so jih Italijani zapustili. Na teh letališčih so našli 40 uničenih letal, ki so postala žrtev prejšnjih angleških napadov. Pričakovati je treba v kratkem odločilne bitke za Tobruk.

IZGUBE PO ANGLEŠKIH VESTEH

KAHIRA, 8. jan. ZPV. Po dosedanjih podatkih se je število ujetih Italijanov zvišalo znatno nad 70.000. Mimo tega so izgubili Italijani v bojih na mrtvih in ranjenih tudi nad 20.000 mož, tako da znašajo njihove celotne izgube od 90.000 do

100.000 mož, t. j. najmanj eno tretjino celokupne italijanske vojske v Libiji. Armada, s katero sedaj še razpolaga general Graziani, je močno oslabiljena in je veliko vprašanje, ali se bo mogla uspešno upirati Angležem.

ANGLEŠKI LETALSKI NAPADI

KAHIRA, 8. jan. Reuter. Uradno javljajo, da sta bila Tripolis in Tobruk ponovno napadena po angleških zračnih silah.

LONDON, 8. jan. Reuter. Angleška letala so bombardirala Tripolis ter zadela večjo motorno ladjo v pristanišču ter verjetno še dve drugi ladji. Napadena sta bila tudi električna centrala in neko uradno poslopje. Nastalo je več požarov in eksplozij. Tobruk je bil napaden podnevi in ponoči od angleških letal.

BARDIJA, 8. jan. AP. V Bardiji se vidijo požari iz Tobruka, ki leži 79 km oddaljen. Angleška letala so bombardirala tudi Derno in Martubo.

ITALIJANSKO POROČILO

RIM, 8. jan. Stefani. Italijansko vrhovno poveljstvo je izdalo včeraj sledeče vojno poročilo iz Afrike: Predsinočnjim so padli zadnji obrambni položaji, ki so še držali Bardijo. Naše čete so 25 dni pi-

sale divne strani hrabrosti in prizadevale Sovražniku zelo težke izgube. Tudi naše izgube v materialu in moštvu (mrtvi, ranjeni, izginuli) so bile hude. Naša pomorska protiletalska obramba je sestrelila dve sovražnikovi letali med letalskim napadom na Tobruk.

ITALIJANI O BRANILCIH BARDIJE

RIM, 8. jan. Stefani. »Popolo di Roma« piše, da »je protagonist bojev za Bardijo general Bergenzoli, ne pa generala Wavel in Wilson. Vse radijske postaje sveta priznavajo junaški odpor italijanske vojske v Bardiji. General Bergenzoli, ki je znan pod imenom »Barba electrica« (električna brada), je branil Bardijo 25 dni z majhno posadko proti 250.000 Angležem, britski sredozemski floti in zračnim silam Anglije. Ta hrabrost je legendarna. General je dal dokaza o tem že v veliki državljanski vojni v Španiji. Bil je večkrat odlikovan z visokimi redi, a jih ne nosi na prsih. Ima le znake o petih ranah, ki jih je dobil v vojni. Kadar more država računati s takšnimi ljudmi in takimi, kakor je bil general Malletti, ki je padel v obrambi Sidi el Barranija, tedaj ne more izgubiti vojne.«

V Albaniji zopet živahnejši boji

Tako Italijani kakor Grki poročajo o uspehih — Tretji napad grških bojnih ladij na Valono — Večja aktivnost letalstva

ITALIJANSKO POROČILO

RIM, 8. jan. Stefani. Italijansko vrhovno vojno vodstvo je izdalo včeraj sledeče uradno poročilo iz Albanije: Na grškem bojišču se nam je z uspešnim podvigom posrečilo osvojiti važne položaje. Avtomatično orožje in strelivo, ki ga je bil sovražnik pustil, vse to je padlo v naše roke. V uspešnih bojih patrol smo ujeli nekaj sovražnikovih vojakov. Sovražna letala so napadla neko naše oporišče. Naše protiletalsko topništvo je sestrelilo eno letalo tipa Blenheim. Ena lovška skupina se je med poletom spustila v bitko s sovražnimi letali ter sestrelila tri. Neka druga naša skupina je kljub slabim vremenskim prilikam bombardirala neki važni sovražnikov cilj. Vsa naša letala so se vrnila v svoja oporišča.

GRŠKO VOJNO POROČILO

ATENE, 8. jan. Associated Press. Grško poročilo pravi, da so grške čete napredovale ob morju in severno od Klisure ter dostavljajo, da je položaj italijanskih čet v sektorju Tepeleni-Klisura postal težavnejši. Napredovanje severno od Hima-

re preti, da preseka prometno zvezo med Tepelenijem in Valono.

ATENE, 8. jan. Reuter. Uradno javljajo, da so grške čete zavzele skupino močno utrjenih pozicij, kar bo imelo za razvoj vojne v Albaniji veliko važnost. Ni pa rečeno, kje so bile te pozicije zavzete. Grški rušilci niso srečali pri bombardiranju Valone niti ene italijanske vojne ladje.

GRŠKI NAPAD NA VALONO

ATENE, 8. jan. Reuter. Grški rušilci so spet vdrl v Jadransko morje in že tretjič v sedanji vojni bombardirali Valono.

ATENE, 8. jan. United Press. Mornari-

ško ministrstvo javlja: Flotila grških rušilcev je včeraj prišla skozi Otrantski preliv do Valone ter bombardirala to albanško pristanišče. Grške ladje so že tretjič prišle skozi Otrantski preliv. Na Valono je bilo izstreljenih 60 granat, ki so zadale vojaške objekte v pristanišču. Mornariško ministrstvo tudi javlja, da so grški zaupniki v Albaniji sporočili, da je bilo v zadnjih dneh evakuiranih iz Valone 35.000 ranjenih ali bolnih italijanskih vojakov. Poročilo ministrstva za javno varnost pravi, da so italijanska letala bombardirala Korico, ubila čez 100 civilistov, porušila 30 hiš in poškodovala katedralo.

Siamci so vdrl v Indokino

NEW YORK, 8. jan. Tass. United Press poroča iz Hanoja, da so 5. t. m. siamske čete vdre v severni del pokrajine Kamhodge in zavzele mesto Pailin, katero so indokinske čete izpraznile. Istega dne so siamska letala bombardirala letališče v Savannakhetu. Francoska letala so pa v odgovor bombardirala Sakonlakov v se-

verovzhodnem Siamu. Vrhovni poveljnik siamskih čet je izjavil, da so siamske čete prekorale mejo Indokine pri Aranprahdetu in osvojile več krajev.

HANOI, 8. jan. UP. Pooblaščenec francoskega guvernerja Indokine je izjavil, da Japonska pomaga Siamu v boju proti Indokini. Guverner se bo preselil iz Sai-

gona. V ponedeljek je vrglo 5 siamskih letal 15 bomb na francoske položaje pri Savannakhetu. Pri Pailinu je bilo precej žrtev na obeh straneh.

Bullitt in Leachy o nalogah USA

WASHINGTON, 8. jan. Reuter. Bivši ameriški veleposlanik v Franciji, William Bullitt, je izjavil, da je najboljši način, kako končati vojno, če USA pomagajo z vsemi silami Angliji, Grčiji in Kitajski.

VICHY, 8. jan. Reuter. Admiral Leachy, novi ameriški veleposlanik v Vichyju, je izjavil, da bo Amerika pomagala z vsemi silami Angliji, istočasno pa je zainteresirana na svetovni situaciji in posebno na Daljnem vzhodu.

Angleži se niso izkrcaali

BERLIN, 8. jan. DNB. V zvezi z vestmi angleškega obveščevalnega urada izjavljajo v Berlinu na poučenem mestu, da niso resnične vesti, po katerih naj bi se bilo 50 angleških vojakov izkrcalo neke na francoski obali, kjer da jih je prebivalstvo navdušeno sprejelo. Vest je od začetka do konca izmišljena.

V SOVJETSKI VOJSKI ZOPET SABLJE

MOSKVA, 8. jan. DNB. »Krasnaja Zvezda« poroča, da so bile v sovjetski vojski zopet uvedene sablje za častnike. Po odredbi vojnega komisarja Timošenkina bodo tudi pehotni in topniški generali nosili sablje, dočim bodo imeli generali tankovskih čet, tehničnih čet in letalstva bodala.

VELIKA RAZSTAVA LIKOVNE UMETNOSTI V MOSKVI

MOSKVA, 8. januarja. DNB. V prostorih državnega muzeja je odprta velika razstava sovjetskih slikarjev, kiparjev in grafikov. Razstavljena so najboljša dela zadnjih 23 let. Večje število teh je bilo razstavljenih že na svetovni razstavi v New Yorku ter so se pred tedni vrnila v Moskvo. Ob otvoritvi so bili navzoči predstavniki diplomatskega zbora, tuji novinarji in delegati raznih umetniških organizacij sovjetske Rusije. Razstavo je odprl predsednik umetniškega komiteja pri svetu ljudskih komisarjev, Hravčenko.

V BERLINU NISO SLISALI ROOSEVELTA

BERLIN, 8. jan. Associated Press. Kot opravičilo, da ni nemškega uradnega komentarja o Rooseveltovem govoru, se navaja, da so nastale pri radijskem prenosu iz Amerike motnje ter ni bilo mogoče v Berlinu slišati celega govora.

SNEG V TUNIZIJI

TUNIS, 8. jan. Havas. Po 40 letih je zdaj prvič padel sneg v Tuniziji. Hladen val se je razlezel do južnih mej Tunizije.

Pred razjasnitvijo med Nemčijo in Francijo

Pričakuje se, da bodo sporna vprašanja razčiščena in da bo Pétainova Francija zavzela jasnejše stališče — Pred večjimi spremembami v vladi in upravi

CURIH, 8. jan. ZPV. Splošno pričakujejo, da bodo v teku tega tedna razjasnjeni odnosi med Nemčijo in Pétainovo Francijo. Izključitev Lavalja od vladnih poslov se sploh več ne omenja. Triumvirat sam je bil v Nemčiji sicer dobro sprejet, ni pa mogoče razbrati, kako se bo zadržala Nemčija v nadalje. Javnost interesira zdaj le dvoje: ali bo v nadaljnji francoski politiki predrlo ono, kar je zagovarjal Laval, ali se pa bo v odnosih do Nemčije uveljavil kurz Lavalovih nasprotnikov ter že splošno torpediral francosko-nemško odnose. S tem v zvezi poudarjajo, da na odločujočih nemških mestih po odstopu Lavalja zdaj znova ostro govorijo o vladajoči kliki v

Pétainovi vladi, ki da razvija protinemško propagando. Iz Nemčije veje po tednih zdržanja ostrejši duh proti Franciji, kar naj bi bil jasen opomin Vichyju, da loka ne napenja še bolj. Rimske listi naglašajo, da pomeni izprememba v francoski vladi le rešitev izključno notranje krize Francije. Dejansko se bje boj med dvema strujama, med ono, ki je po sestanku Hitler-Pétain-Laval skušala pogledati stvari realno v oči in sodelovati s silami osi ter skupino, ki je takšno sodelovanje odklanjala. Zadržanje Nemčije do Vichyja bo odvisno od tega, kakšen bo izid notranjega boja med navedenima skupinama. Francija mora pomisliti, kaj bo izgubila, če bo odklonila sodelovanje

s silami osi.

CURIH, 8. jan. ZPV. Kakor poročajo švicarski listi, pripravlja Pétain, odnosno njegov triumvirat v zvezi z njim razne spremembe v vladi in celotni upravi nezasedene Francije. Kakšne bodo te spremembe, še ni znano.

VICHY, 8. jan. Havas. Novi ameriški poslanik admiral Leahy je došel v Vichy v spremstvu svoje žene in majorja Hillankoetierja. Na postaji so ga pozdravili šef protokola in odličniki ameriške kolonije v Franciji. Vlak s poslanikom je kljub slabemu vremenu došel točno ob napovedani uri na postajo. Admiral se je s soprogo nastanil v določeni vili.

Virginio Gayda je optimist

RIM, 8. jan. Associated Press. Virginio Gayda je napisal članek, v katerem pravi, da se je Italija odločila navzlic porazu pri Bardiji in Rooseveltovi pomoči Angliji, da vzdrži v vojni kot član osi. »Kakor koli naj bodo gigantične britanske rezerve na papirju in pa obljube, ki jih pošilja USA Angliji, moči sil osi so velike: zmaga mora biti na strani osi-šča!«

DONOVAN V KAHIRI

BEJRUT, 8. jan. DNB. Polkovnik ameriške vojske, Donovan, ki biva v Evropi v neki posebni misiji, je z letalom došel v Kairo.

MEHIKA IN USA

MEXICO CITY, 8. jan. DNB. Mehški zunanji minister Padilla je izjavil, da je odstopitev vseh mehških letališč za uporabo letalom USA samo dokaz, da hoče Mehika imeti čim tesnejše prijateljske stike z USA.

JAPONSKI PROTEST

TOKIO, 8. jan. Reuter. Japonski zunanji minister Matsuoka je izročil angleškemu veleposlaniku oster protest zaradi angleškega postopanja proti japonskim državljanom na Bermudskih otokih.

NEMŠKI DEMANTI

BERLIN, 8. jan. AP. Nemška vlada zanika, da bi nemška letala metala bombe v noči med 2. in 3. januarjem na Dublin. Pač pa je možno, da so nemška letala letela nad nevtralno Irsko v noči med 1. in 2. jan., vendar niso metala bomb.

MEHIKA — ŠPANJA

MEXICO CITY, 8. jan. DNB. Nacionalna organizacija mehške mladine namerava zaprositi predsednika republike, da naj bi se vzpostavili spet normalni diplomatski odnosi s Španijo. V spomenu se naglašja, da ni več razlogov, da bi Mehika in Španija ostali še dalje daleč narazen.

AMERIŠKI KAPETAN VOJNI UJETNIK

BERLIN, 8. jan. Associated Press. Ameriški kapetan Charles Davis Morgan je v nemškem vojnem ujetništvu. Zajet je bil zadnjega junija, ko se je boril v angleški vojski v Flandriji. Smatra se, da je regularni vojni ujetnik.

»JAPONSKA MORA ZMAGATI«

TOKIO, 8. jan. Na včerajšnji avdienci pri cesarju je japonski vojni minister podal referat o instrukcijah, danih suhozemni vojski, ki bodo stopile v velavo danes, ob peti obletnici bojev na Vzhodu. Vojska bo po novih direktivah dobila navodila za uresničanje japonskega prostora na azijskem vzhodu. Japonska mora končno zmagati, vojsko mora prežeti ofenzivni duh ter ljubezen za domovino, ki bo morala doseči zmago.

NALOGI NEMŠKE MLADINE

BERLIN, 8. jan. DNB. Vodja nacistične mladine Axmann je sprejel vodje narodno socialistične delegacije, ki je potovala tri mesece po Japonskem in se zdaj vrnila v Nemčijo. Naglasil je, da mora mladina Velike Nemčije vzdrževati redne stike z mladino prijateljskih držav in se pripravljati za novo Evropo. Nemška mladina mora v novem redu Evrope prednjačiti ostalim naraščanjem v svojem delu po sporazumevanju in trajnem miru.

OSTRA ZIMA V ŠPANJI

MADRID, 8. jan. Stefani. Veliki snežni viharji še dalje besne po vsej Španiji. Iz raznih krajev poročajo, da so ceste in železniške proge zasute s snegom, brzoglavne in telefonske zveze pretrgane. Skoda je velika. Potopilo se je tudi nekaj vlačilcev z blagom ob obali razburkanega morja.

DENTZ O POLOŽAJU SIRIJE

BEJRUT, 8. jan. DNB. Francoski vrhovni komisar general Dentz je sprejel v Damasku predstavnike tiska ter jim izrazil priznanje za lojalnost Sirije. Poudaril je, da bo prebivalstvo Sirije v sodelovanju s francosko vojsko na Bližnjem vzhodu delalo skupaj za varnost dežele. Opozoril je na nevarnost tendencioznih vesti, ki se širijo od zunaj pa tudi doma, po Siriji.

Mariborska napoved: Oblačno in megleno. Včeraj je bila najvišja temperatura -2,2, danes najnižja -5,2, opoldne -3,0.

Na zahodu še vedno nič posebnega

Nemci so izvršili včeraj večji podnevni napad na London in druge kraje v Angliji, tekonoči je pa zaradi slabega vremena vladalo zatišje

VCERAJSNJE NEMŠKO POROČILO

BERLIN, 8. jan. DNB. Nemško uradno poročilo od včeraj se glasi: Med izvidniškimi poleti in kljub slabemu vremenu so bili napadeni važni vojaški cilji v južni in srednji Angliji. Na nekem letališču je bilo vrženih nekaj bomb na bombnike, ki so počivali na tleh in bombe so jih močno poškodovale. Borbeno letalo so napadla z majhnih višin železniške naprave in točno zadela neko kemično tovarno. Posamezna letala so napadla London. Ob tej priliki je bilo sestreljenih tudi sedem zapornih balonov, ki so se v plamenih zrušili na tla. Daljnostrelne obalske bate-

rije so sinoči obsule z granatami neko sovražnikovo ladjo, ki se je bila približala francoski obali. Sovražnik je tudi v teku preteklega noči letel nad Nemčijo. Eno nemško letalo se ni vrnilo.

UČINKI NAPADOV NA BREMEN

BERLIN, 8. jan. United Press. Bremenški listi poročajo, da je pri zadnjih treh angleških napadih na mesto nastalo veliko požarov ter škode. 19 oseb je bilo ubitih in 101 ranjena.

PODNEVNI NAPAD NA LONDON

LONDON, 8. jan. Reuter. Nemški bombniki so izvršili včeraj podnevi najtežji napad v zadnjem času. Škode je precej

v Londonu in na južni obali. Tudi žrtev je nekaj. Nocoj pa ni bilo nobenih napadov zaradi skrajno slabega vremena.

LANSKE POMORSKE IZGUBE

LONDON, 8. jan. Reuter. Admiraliteta javlja, da je bilo lani potopljenih britanskih, zavezniških in nevtralnih ladij za 3.510.400 ton. Angleške izgube so sedaj z vsakim tednom manjše.

IZGUBE PRETEKLI TEDEN

LONDON, 8. jan. Reuter. Zadnji teden je bilo potopljenih skupaj 7 ladij s 37.500 tonami. Od teh so bile 3 angleške. Izgube so veliko pod povprečjem.

VPOKLIC MLADIH MORNARJEV V FRANCJI

VICHY, 8. jan. Havas. Admiraliteta javlja, da bo v svrhu dopolnitve posadk vojnih mornarice sprejet nov kader mladeničev med mornarje.

LETALA AMERIŠKE VOJNE MORNARICE

WASHINGTON, 8. jan. Ass. Press. Viceadmiral John Tapers je izjavil, da bo letos ameriška mornarica dobila novih 4000 letal. V januarju jih bo dobila 334.

ROOSEVELTOV DEMENTI

WASHINGTON, 8. januarja. DNB. Roosevelt je demantiral včerajšnjo vest, da se bodo ameriške čete izkrcale na Grenlandu.

ZA UKINITEV JOHNSONOVEGA ZAKONA

WASHINGTON, 8. januarja. DNB. Predsednik vojnega odbora v predstavniškem domu je predlagal, naj se Johnsonov zakon ukine. Ta zakon prepoveduje namreč dajanje posojil državam, ki niso v redu plačevale svojih dolgov USA, zaostalih od prve svetovne vojne.

ODMEV ROOSEVELTOVEGA GOVORA NA JAPONSKEM

TOKIO, 8. januarja. DNB. Japonsko zunanje ministrstvo izjavlja, da še ni obveščeno o poedinostih govora Roosevelta k Novemu letu. Zato japonska vlada še ni mogla zavzeti uradnega stališča k Rooseveltovi poslanici. V splošnem naglašajo, da je Rooseveltov govor le razširjena izjava, ki jo je dal že 3. decembra. Čeprav se ni dotaknil vprašanja Daljnega vzhoda, je vendar omenil podporo, ki jo USA dajejo Čangkajšku, kakor tudi Angliji in Grčiji. Iz tega se jasno vidi namera, da se evropski spor razširi na Daljni vzhod, kar je v nasprotju s politiko iskrenega miru. Vsi japonski listi pišejo v podobnem duhu in obsojajo politiko tako imenovane miroljubne demokracije, ki hoče razširiti sedanjo vojno.

RAZPUŠČEN ODBOR

WASHINGTON, 8. jan. Ass. Press. Notranje ministrstvo je razpustilo mešani ameriško-španski odbor za nabiranje prostovoljnih prispevkov za vojskovanje se države. Utemeljitev pravi, da ni prave kontrole.

EPIDEMIA INFLUENCE V USA

AUSTIN, Texas, 8. jan. AP. Najtežja epidemija influence je izbruhnila po 20. letu v Texasu. V soboto je bilo 32.983 žrtev.

USA arzenal demokracije

WASHINGTON, 8. januarja. AP. Roosevelt je imenoval vrhovni direktorij za narodno obrambo USA. Predsednik je William Knudsen, člani pa Sidney Hillman ter vojni minister Stimson in mornariški Knox.

WASHINGTON, 8. januarja. Reuter. Roosevelt je ustanovil vrhovni direktorij za izvedbo obrambnega programa. Predstavnikom tiska je predsednik dejal, da ima direktorij vsa pooblastila, da predlaga in daje v delo produkcijo orožja. S posebnim dekretom je Roosevelt ustanovil tudi organizacijo obrambne vojne proizvodnje, ki je le nominalno pod njegovim nadzorstvom. Istočasno je Roosevelt novinarjem dejal, da so štirje člani omenjenega direktorija podpisali deklaracijo, v kateri naglašajo, da je njih naloga ne le velikega kritičnega pomena, nego tudi nujna. Obljublajo, da bodo storili vse, kar je mogoče, da po direktivah Roosevelta stvorijo »arsenal demokracije«

USA za obrambo svobode in neodvisnosti. Direktorij je razdeljen v več oddelkov. Mimo teh obstaja tudi posvetovalni svet.

WASHINGTON, 8. januarja. DNB. Predsednik odbora za pomorstvo je v predstavniškem domu zaprosil za nov kredit v znesku 309 milijonov dolarjev za postavitev livarn za topove in razširitev ladjedelnic.

10 milijard dolarjev za pomoč Angliji

WASHINGTON, 8. jan. Reuter. Ameriški kongres ima še veliko vprašanj na delovnem programu, vendar pa je že sedaj jasno, da bo Roosevelt zahteval kredit 10.000 milijonov dolarjev za pomoč Veliki Britaniji. Ta vsota je računana, da bo porabljena v več letih. V kongresu se govori, da bo ta načrt predložen posebej ter nezavisno od rednega proračuna.

V Italiji že 1000 nemških letal

RIM, 8. jan. ZPV. Sodelovanje nemških letalskih oddelkov v letalsko-pomorski vojni na Sredozemskem morju bo zavze- lo, kakor se zatrijuje, velik obseg. Doslej je po zanesljivih informacijah prispelo v Italijo več kakor 1000 nemških letal. Na trditve v Angliji, da bo s tem pošiljanjem nemških letal v Italijo oslabljeno nemško letalstvo ob Kanalu, izjavljajo v Italiji, da ta letala ne prihajajo z zahodnega bališča in da je maršal Goering nedavno izjavil, da v dosedanjih napadih na Anglijo ni bilo uporabljenih niti še polovice

nemških letal. S tem moč Nemčije ne bo oslabljena, pač pa bo Anglija prisiljena, da pošlje več letal na Sredozemlje in s tem oslabi svoje letalstvo pri obrambi doma.

BERLIN, 8. jan. Havas. Pošiljanje nemških oboroženih sil v Italijo pomeni samo prijateljsko gesto do zaveznice, pravijo v Berlinu. Nemčija je zainteresirana na tem, da se porazi s skupnimi silami Velike Britanije tudi na področju Sredozemlja, kjer je postala močna, a se mora od tam odstraniti.

Smrt ustanovitelja skavtizma

LONDON, 8. jan. Reuter. Lord Baden Powell, ustanovitelj skavtizma, je umrl v starosti 83 let na svojem domu v Keniji v vzhodni Afriki. Bil je že dalje časa bolan ter so agencije že poročale, da je pred nekaj tedni umrl. Rodil se je 22. februarja 1857 v Londonu. Leta 1896-97 je poveljeval četam v pohodu proti Matabeli. Kot polkovnik je v burški vojni branil od oktobra 1899. do maja 1900. obležani Mafeking. Po sklenjenem miru

je kot generalni major organiziral južnoafriško policijsko službo. Od 1903. do 1907. je bil generalni inspektor britske kavalarije. Od 1. 1908. dalje je vodil skavtsko gibanje »Boy scouts«. Bil je zaslužen organizator skavtizma ter posrednik tega gibanja v vseh naprednejših državah sveta, katerih odličnima je tudi nosil. Napisal je vrsto knjig o skavtizmu ter nekaj zemljepisnih pogledov na Južno Afriko.

Ruska zunanja politika

Miss Barbara Ward je napisala kratek pregled ruske zunanje politike, ki je izšel pod gornjim naslovom 4. julija v Londonu. Miss Barbara Ward je pomožni urednik londonskega »Economist«a. Napisala je tudi že dve knjigi, Ker ni oslepljena od ideološkega dogmatizma, ker torej stvari po nepotrebnem ne povziguje in tudi po nepotrebnem ne graja, bo njen pregled tudi za nas, ki smo pogosto hudi dogmatiki, zanimiv in poučen. Miss Barbara Ward gleda na stvari kot so, ne pa, kakor bi želela, da so.

NACIONALNA IN REVOLUCIONARNA ZUNANJA POLITIKA

»Zunanja politika ni nikoli originalna. Določa jo izvesten red dejstev, zemljepisnih, zgodovinskih in gospodarskih.« Ta sestavek je izrekel Benito Mussolini 1. 1924. Pove nam, da nobena država ne more uiti svojemu zemljepisju in zgodovini, t. j. pravilo, za katero tudi Rusija ni izjema. Ruska država je rasla skozi 500 let stalnega vojskovanja iz majhne kneževine, brez pravih meja na evrazijskih stepah, do imperija, ki se razteza od Visle do Rumenega morja in od arktičnega kroga do Kavkaza. V nobenem primeru ni bila razširitev miroljubna, razen v sibirski smeri, kjer so bili kmetje, in ne vojaki, predstraža. V ostalem je Rusija za ceno težkih bojov in čisto težkih porazov širila svoje meje, dokler ni prišla do svojih naravnih zemljepisnih meja: morij in velikih rek.

Ta razvoj je zapustil globoke sledove v ruski zunanji politiki. Dolga leta vojn in sovaržnost zunanega sveta proti ruskim poizkusom, stabilizirati meje na črtah naravne obrambe, je rodil v njenih državnikih globoko nezaupanje do sosedov, posebno še po zahodnih, katerih višja civilizacija in višja umetnost vojevanja je bila stalna nevarnost za relativno primitivno organizacijo Rusije. Iz istega nezaupanja se je rodilo drugo osnovno načelo ruske zunanje politike: večno iskanje sigurnosti. Obširna, slabo organizirana, mogočna ruska ozemlja in bogastva so bila stalna vaba močnih napadalcev, sosedov. Zato je bila glavna skrb ruskega zunanjega ministrstva, da ohrani svoje meje in dežele nedotaknjene.

Lahko se dokazuje, da nimata zgodovina in tradicija od revolucije 1917. dalje, ki je porušila stoteto moč carjev in ustoličila boljševiško diktaturo, nobene vpliva na sodobno rusko zunanjo politiko. Lahko se dokazuje, da je ta revolucija tako globoko zasežala v rusko preteklost, da se mora novi čas soditi samo po njenih lastnih načelih, to se pravi po načelih marksistične dialektike in proletarske revolucije. Toda ruska revolucija je bila le v toliko marksistična, v kolikor so njeni voditelji pretresli v Rusijo marksistično ideologijo in jo prilagodili na upor množici za mir in zemljo. Ruska revolucija je bila zelo daleč od ortodoksnega razrednega boja v visoko industrializirani »pozno kapitalistični« državi. Četudi bi se pogledi voditeljev izkazali za pravilne, bi majhna skupina revolucionarjev, ki se je polastila oblasti, imela ogromno nalogo, kljubovati tisočletni zgodovini ter solidnim zemljepisnim dejstvom.

Kakršne so bile, njihove teorije so bile napačne. Pričakovali so takojšnjo razširitev razrednega boja, zrušitev imperalizma pod vojnimi težavami in ustanovitve komunističnih držav v Evropi in Aziji. Ko se niti ena izmed teh nad ni izpolnila, so se povrnil k starim načelom zunanje politike težavnega ruskega razvoja, t. j. k načelom samoobrambe in sigurnosti. Že v samih besedah je nastala čudovita izprememba. Staro sovraštvo do Zahoda in stari strah pred obkrožitvijo sta se pojavila preobračena v boj proti kapitalizmu; varnost ruske nacionalne države je bila maskirana z gesli očuvanja ruske predstraže internacionalne revolucije. Bivša ekspanzija in iskanje izhodov ter sigurnosti je sedaj postala ekspanzija komunizma ter podjarjanje skupnih interesov delavcev.

Prvi ruski revolucionarni voditelji so bili, razume se, popolnoma pošten, ko so uporabliali te besede in ni njihova krivda, če so se novi manevri izkazali le malo več, kakor novi »šlagerji«, za staro politiko. Premagal jih je svetovni položaj, ki je ostal trdovratno proti revolucionarju. Premagala jih je tudi teža rus-

Junaška smrt letalke Amy Johnsonove

»The Flying Baby«, letelca dama Anglije, je izgubila življenje v sužbi domovine

Po Reuterjevi vesti poročajo iz Stockholm, da je v nedeljo utonila v valovih morja slovita angleška letalka Amy Johnsonova. S padalom je skočila iz svojega letala, čolm RAFA, ki je pohitel na pomoč, je ni mogel več najti. Johnsonova je bila zaposlena kot pilotka-preizkuševalka novih letal za frontno službo. Videli so, kako je njen stroj padel v morje ob ustju Temze.

»The Flying Baby«, slovita »leteča dama« Anglije se je rodila 1908 v Hullu kot hči ribiškega podjetnika. Sprva je bila stenotipistka pri nekem odvetniku, v 18. letu je že letela s svojim majhnim aparatom »Motte«. Proslavila se je v vztrajnem poletu v Avstralijo, ki ga je

kot prva ženska podvzela 5. maja 1930 iz Anglije. Dne 24. maja je prispela v Avstralijo, po 17 dnevnem poletu. Nekaj dni potem je njeno letalo strmoglavilo pri Brisbaneu pred množico gledalcev. Za hraber podvig je Johnsonova prejela od angleškega kralja odlikovanje, od angleškega inženirskega društva pa naslov častnega člana. List »Daily Mail« ji je dal 10.000 funtov šterlingov denarne nagrade.

Dne 27. julija 1931 je startala Johnsonova k drugemu poletu preko Berlina, Moskve in Sibiriije v Tokio, kamor je dospela 6. avgusta. Nekaj dni kasneje se je po isti poti vrnila domov. V oktobru 1932 se je poročila s kapitanom Jamesom A.

Mollisonom, ki je nekaj dni prej preletel razdaljo London—Capetown. Johnsonova je pa nadkrilila tudi svojega moža, preletela je to razdaljo v 4 dneh, 6 urah in 53 minutah, to je 10 ur in 29 minut prej, kakor Mollison. V novembru 1924 je skupaj z možem poletela v Avstralijo, zaradi defekta na stroju je pa izgubila naslov zmagovalca, pa tudi vse svoje imetje, ki ga je vložila v priprave za polet. Še enkrat je letela iz Londona v Capetown ter dobila zlato medaljo Royal Aero Cluba. Bila je predsednica angleških pilotk National Women's Air Reserve, zdaj je končala svoje junaško življenje v službi domovine.

Bombnik, ki je hitrejši od lovcev!

Pred tedni je bila objavljena vest o novem modelu bombnikov, ki jih izdelujejo v USA za Veliko Britanijo. Tovarne v Baltimoru delajo zdaj s polno paro. V »New York Timesih« piše Frederic Graham, da »so prvi poizkusi z novim bombnikom zelo dobro uspeli. Ameriški piloti in letalski častniki naglašajo, da bodo ti bombniki hitrejši od dosedanjih lovskih letal, ki se uporabljajo v evropski vojni. Strokovnjaki so mnenja, da bodo novi bombniki potencialno najjačje udarno orožje v zračni vojni. Tak bomb-

nik ima namreč premakljiv mehanizem za diriganje topov na električni pogon, zaščitni oklep za pilota in posadko, dalje tanke za bencin, ki se sami zapirajo, zelo močno artilerijo za obrambo, veliko hitrost ter popolnoma natovorjeni akcijski radij 1600 km. Hitrost novih bombnikov je 544 km na uro. Prvih osem bombnikov v vrednosti 131 milijonov dolarjev se za Veliko Britanijo že izdeluje. Od celokupne proizvodnje teh letal, jih bo dobila Anglija 50%.

Vo'ne lad'e USA v angleške konvoje

»New York Herald Tribune« piše: »Angleška vojna mornarica je v prvi bojni črti za Ameriko. Naša prva in glavna naloga je tedaj, da pomagamo Angležem. Naši mornarji morda ne žele, da prodamo Veliki Britaniji še več rušilcev. Oni bi najbrž želeli, da na ameriških ladjah plovejo na pomoč Angliji. Zakaj bi torej ne zadržali naših rušilcev v

sestavu ameriške flote ter jih uporabili za spremstvo ameriških ladij, ki prevažajo blago v Veliko Britanijo? Ne smemo dopustiti, da se angleška mornarica cepi. Zalagati moramo Anglijo z vojnim materialom, če nočemo, da bi bila vojna tudi za nas izgubljena. Kakšna strahovita kombinacija bi bila, če bi se dve največji vojni mornarici sveta zedinili!

Problem bencinskih rezerv v Italiji

V zadnji številki »Petroleum Press Service« prinaša strokovnjak podatke o zadregah Italije s preskrbo nafte. V mirni dobi je porabila Italija blizu tri in pol milijona ton nafte. Domača proizvodnja donša nekaj nad 10 tisoč ton. Rafinerije v Bariju in Livornu lahko predelajo vse surovine, naprave v Bariju, Napoliju in Valoni so pa izpostavljene bombardiranj.

Romunija in Albanija edino prihajata v poštev za dobavo goriva. Iz doline Devolija vodi 80 km dolga cev v Valono. Maksimalna pro-

izvodnja v Albaniji je 300.000 ton na leto. Iz Romunije ne more več bencin po morju, plovba po Donavi je ustavljena. Do Trsta je pa železniška pot do 500 km dolga, iz Ploestija v Trst celo 1000 km. Železnice so drage in neprimerne za prevoz večjih količin nafte. Preko Egejskega morja je Italija še lani uvozila 635.000 ton nafte, zdaj je ta pot zaprta.

Italija je navezana le še na rezerve, ki jih ima v Napoliju, Bariju, Livornu, Genovii, Rimu, Spezzii, Benetkah, Trstu in Reki. Bencina se

mного porabi v Libiji, kjer se vozi z avtomobilom. Uporaba je velika tudi v mornarici. Avtor je mnenja, da ima sicer Italija še rezerve bencina, toda, če bo vojna zanj še dolgo trajala, ji ga bo zmanjkalo.

Grki italijanskem orožju

Atenski list »Proja« piše z bojišč: »Italijani imajo odlično opremo, ki predstavlja kvalitativno zadnje izdelke moderne vojne tehnike. Čete so po večini motorizirane in sestavljene iz dveh mitraljskih oddelkov, enega artilerijskega in dveh pešadijskih oddelkov. Na nekaterih krajih so njih artilerijska gnezda oddaljena v utrjeni črti komaj 20 m eden od drugega. V letalstvu so močnejši od Grkov.«

»Angleški napad« na Krf so izvedla angleška letala o božiču. Toda, to ni bil napad z bombami, nego 500 paketov, ki so jih vrgli letalci kot božična darila za grško deco na otoku. Nekatera letala so letela 40 m nad mestom.

Korporacijska akcija v Franciji

»Figaro« piše o novi korporacijski moralni, ki se je začela propagirati v Franciji in pravi: »Korporacijski režim ima v prvi vrsti za cilj, da zagotovi vsem delavcem človečanske pogoje življenja. Morala, ki terja korporativizem, ni profesionalna morala. Korporacijski sistem daje svoje dragocene sadove, blagostanje in socialni mir samo v družbi, ki je globoko prežeta z moralnimi principi.«

Kultura

Beogra'sko kulturno pismo

Kulturno življenje v Beogradu teče dalje po že izvoženi poti. Mednarodne spremembe, nastale v zvezi z vojno med evropskimi velesilami, ki so se tako močno odrazile v našem gospodarskem in političnem življenju, so zaenkrat ostale brez večjega vpliva na kulturno življenje Beograda. Večjih sprememb tu ni in vse se razvija po starem. Le kje pa kje lahko človek opazi tendence, da se tudi tok kulturnega življenja preusmeri. Te tendence so pa zaenkrat še slabe, bi pa v primeru, ako bi se mednarodni dogodki še dalje razvijali v dosedanj smeri, mogle postati močnejše. Opisal bom tu vse važnejše kulturne dogodke, da bo lahko vsakdo sam presodil, ali je gornja trditev točna.

Najprej nekaj o delovanju beogradskega gledališča, saj je gledališče nedvomno ena najvažnejših kulturnih ustanov. O kakih večjih spremembah v letošnjem repertoarju ni mogoče govoriti. Operni repertoar vsebuje skoraj le dela, ki so se že igrala, bodisi lani, bodisi kdaj prej. Verdi, Puccini, Čajkovski, Musorgski, Offenbach, Rossini, Donizetti itd. Stara imena in že znane opere. Novost je pa ta, da nastopata letos kot dirigent Slovenec Polič, bivši ravnatelj opere v Ljubljani, in kot stalen gost Slovenec Rijavec, bivši član velikih tujih oper. Kar tiče izvedbe oper le to-le: Brez dvoma ima beograjska opera v Matačiću dirigenta, ki daleč

prekaša vse ostale v Jugoslaviji. Človek mora priznati, da so opere, v pogledu glasbene izvedbe in to seveda opere, kjer nastopa Matačić kot dirigent, za naše razmere na zavidni višini. To še posebno zato, ker je tudi operni orkester precej dober. Res je pravi užitek poslušati glasbeno izvedbo »Pikove dame« ali pa »Wertherja«. Le škoda, da Matačić redko dirigira. Ostali dirigenti: Polič, Podres in tudi Slovenec Brezovšek daleč zaostajajo za Matačićem in njihove glasbene izvedbe niso nič boljše kot one ljubljanskih ali zagrebških dirigentov. Kar tiče režije oper, moram pribiti, da je tu zelo slaba. Ertl, Hetzel in Polič so vsi režiserji starega stila in so jim glavni principi pompoznost, patetičnost, romantika in ceneni efekt. Sicer v tem niso večinoma nič slabši od opernih režiserjev v Zagrebu in v Ljubljani, toda to ni nikakršno opravičilo. Skrajni čas je že, da v operni režiji zavladava nov duh, duh realizma. V tej smeri je deloval v Ljubljani pred leti dr. Bratko Kreft (rečimo pri režiji »Carmen«), toda je bil kaj kmalu onemogočen. Končno kar tiče pevskega ansambla, ima beograjska opera nedvomno najboljše moči. Letos gostuje tu, kakor sem že omenil, kot stalen gost Rijavec; tukaj so tudi Jurenjev in še mnogi drugi dobri pevci. V tem Beograd daleč prekaša Zagreb in Ljubljano.

Dramski repertoar beogradskega gledališča pa je za razliko od opernega mnogo slabši kot ljubljanski ali pa zagrebški. Tudi režija ni kdo ve kaj. Posebno je škoda da je odšel iz Beograda režiser Stupica, ki je lani režiral precej uspe-

šno nekoliko dram. Sicer je letos prišel v Beograd naš zdaleč najboljši režiser dr. Branko Gavella, vendar ga gledališka uprava kakor izgleda, noče pritegniti k delu. To je velika škoda. Žalostno je pač, da gledališke uprave povsod pri nas postavljajo pred najboljše režiserje. Le težko in postopoma si utira realizem pot na naše odre. Še vedno so pri upravah v čislih razni čisto nerealistični režiserji. Igralcev je za beograjsko dramo precej, med njimi so nedvomno tudi resnični talenti. Dobri režiserji bi s takimi močmi in pri dobrem repertoarju lahko precej ustvarili. Poleg državnega gledališča obstaja v Beogradu še cela vrsta privatnih odrov. Pomembno je med njimi Umetniško gledališče, ki je letos uprizorilo dramo nekega neznanega avtorja »Krik života«. Drama je dobra za naše prilike v dramski literaturi in tudi režija ter izvedbe niso slabe. O drugih gledališčih ni vredno izgubljati besed. So pod vsako kritiko.

Toliko o gledališču v Beogradu. Ob drugi priliki vam bom pisal o ostalih kulturnih ustanovah in njihovem delovanju v zadnjem času. — Sv.

k Razstava Dušana Petriča v Ljubljani. Da pomaga bolnemu tovarišu in pokaže ustvarjalno moč najširšemu občinstvu, je priredil v galeriji Obersnel razstavo slik mladi slikar Dušan Petrovič. Po prekinitvi svojih študij v Pragi zaradi vojnih dogodkov, se je vrnil v domovino, kjer nadaljuje svoje umetniško delo. Napravil je nešteto portretov, raznih figuralnih studij, slik pokrajinskih motivov, tako iz ljubljanske okolice kot tudi iz Dalmacije. To je njegova prva večja javna razstava, zato ni čuda, da je vzbudila precejšnjo pozornost pri ljubljanskem občinstvu, kar pa mladi slikar za svoje delo tudi zasluži.

(Dalej)

Gospodarske vesti

Samo gospodarska reorganizacija nas obvaruje
velike agrarne krize po sedanjih vojni

Sef Ravnateljstva za zunanjo trgovino in bivši ravnatelj Zavoda za preučevanje kmečkiga in narodnega gospodarstva dr. Rudolf Bičanić je imel na plenarnem sestanku članov imenovanega zavoda v Zagrebu predavanj: »Vojna in kmečka gospodarska politika«, ki je izzvala v vrstah hrvatskih gospodarskih strokovnjakov precejšnje zanimanje. Predavatelj je opozoril na nekatere probleme, s katerimi se mora baviti tudi hrvatska kmečka in gospodarska politika, če hoče biti kos svojim nalogom v sedanjem in bodočem razvoju gospodarskih razmer doma in v svetu. Prva svetovna vojna je bila dinamična eksplozija, ki je vrgla kmeti iz poljedeljskih razmer v novi red. Izzvala je predvsem velike izpremembe v kulturnem, političnem in socialnem pogledu. Kmet je postal samozavestnejši. Med rezultati svetovne vojne je dodelitev fevdalne zemlje kmetom. Celokupno poljedelstvo je bilo deležno hitrejšega napredka, začela se je razvijati industrija, ko je prestala inflacionistično krizo. Srednjeevropsko agrarno tržišče se je razbilo. Agrarna produkcija je na tem tržišču zaradi zmanjšanja veleposesti padla, dvignila pa se je produkcija malih posesti za lastne potrebe. Predavatelj je mnenja, da se je standard hrvatskega kmeta, z izjemo dalmatinskega, po vojni dvignil.

Dr. Bičanić je karakteriziral nato današnje hrvatske razmere. Na Hrvatskem ni več na vladi meščanskih strank, temveč kmečka z organiziranim ljudstvom. Banovina je v osnutku. V vojnih razmerah je treba ustvariti novo administracijo, kar otežuje delo. Po stoletnih mukah smo dosegli čas, ki so ga pričakovali vsi v veri, da bodo dosegli svoje ideale, »ko pride čas«. Cene kmečkim produktom rastejo danes bolj kot je nujno in kot je mogoče prenesti. Nastale so težave s prehrano, ki so hujše kot v svetovni vojni. Pa še ena pomankljivost se čuti: ni več mogoče izvesti agrarne reforme v obsegu, kot je to bilo mogoče tik po svetovni vojni. Novo dobo pričakujemo pod vplivom vojnih težav, ki so odkrile vse pomankljivosti našega gospodarskega sistema. Pokazala se je tudi velika odvisnost od inozemstva. Ne uvažamo samo stroje, tovarniške izdelke in prekomorsko blago, temveč tudi predmete, ki bi jih kot agrarna država morali imeti (pomankljanje kože, maslo, loja, volne in pod.). Nadaljevanje blokade in protiblokade bo moralo izzvati vedno hujše pomankljanje surovin. V prekomorskih izdelkih je »pomankljanje zaradi preobilice«, pri nas zaradi stvarnega primanjčovanja blaga. Pri nas draginja, tam preko vse poceni. Tu cene rastejo, tam padajo. (Tam mast 1 kilogram 5 din, pri nas 30 din, cene oljnicam so pri nas 6-krat večje kot na drugi strani blokade. Koruza je padla tam za 50%, mast za 15 itd.). Smo pred usodopolnim dejstvom: Po vojni nam grozi agrarna kriza! Kaj bo z našo produkcijo, ki se je navadila na dvakrat, celo pet in šestkrat večje cene, kadar se bodo zrušile te ogromne količine prekomorskega blaga v Evropo in ko bo moralo kmečko gospodarstvo ta pritisk ali parirati ali mu podležti? Vprašanje je, ali bo tedaj naša ekonomska struktura sploh mogla obstajati? Katero pot mora izbrati naša gospodarska politika, da bo ta udarec takrat lažji?

Danes je poglavitna skrb merodajnih, da rešijo vprašanje distribucije: nabaviti in razdeliti hrano, stroje, proizvode. Toda poglaviti in temeljni problem je produkcija. Relativno ugodno konjunkturo, ki je postala s

povečanjem cen agrarnih proizvodov, omogoča razvoj agrarnega gospodarstva in to konjunkturo je treba izkoristiti, da bi se dvignili vsaj za stopnjo višje. Nujno potreben je načrt za povečanje naše poljedelske proizvodnje! Prva stvar, ki jo bo treba pri njegovi ustvaritvi rešiti, je vprašanje zemlje. Če kmet ne dobi zemlje, bo tako, kot ne bi bilo narejenega prav ničesar, kmečko ljudstvo ne bo zadovoljno, ne bo ustvarjen temelj za njegov nadaljnji obstoj. V te svrhe izdelujejo velike melioracijske načrte, v katere bodo investirana znatna sredstva v razmeroma kratkem času. Potrebni so pa tudi načrti o proizvodnji teh zemljišč, pravna varnost posesti

in reforma kmečke posesti. Potrebno je rešiti čim prej tudi vprašanje preskrbe kmečkih posesti z boljšimi proizvodnimi sredstvi. Potrebno je tudi izkoristiti današnjo konjunkturo, ko se kmet lahko zadoljuje ter je treba najti denar za kmečki kredit. Kmetom treba preskrbeti tudi nova pogonska sredstva. Edino, ki ga imamo v veliki meri, je elektrika. Izkoristiti moramo naravne zaklade. Banke imajo velike kapitale in sedaj je čas, da svoj denar dobro plasirajo. Vsem kmetom ne bomo mogli dati zemlje, morali jim bomo dati zaslužka tudi drugje. Edini izhod je industrija. Treba bo rešiti vprašanje, kako pustiti kmete, da ostanejo kmeti in da bodo delali

Sejte manj, da bo žetev večja!

Sremski kmet Panta Lazić je z večletnimi sistematičnimi poizkusi dognal čisto nova pravila za sejanje žitaric. Predvsem je spoznal škodljivost sejanja pšenice in drugih žit skupno z umetnimi gnojilom, kajti gnojilo škoduje zrnu, ki klije. Zato je treba paziti, da se gnojilo ne pomeša s semenjem ter gnojiti po setvi. Škoduje tudi gosto sejanje. Seme drug drugega uniči. Zato treba sejati tako, da so semena primerno oddaljena med seboj. Doslej so zasejali kmetje na jutro 80 do 120 kg pšenice, Lazić pa je porabil le 30 do 40 kg ter dobil več pridelka in seveda prihranil tudi na seme-

nu. Lazić je na pr. pri nekem poizkusnem sejanju od 40 zasejanih zrn dobil 74 klasov, drugje pa od enega samega zrna 64 vlati. Lazić priporoča namesto dosedajnjega načina sejanja v razdalji 40 cm med semeni, tako da se lahko vrste okopavajo. Izgubo zaradi širine med vrstami nadoknadi gostejše seme v vrstah. Umetno gnojilo pa ne sme biti vrženo v isti kanal kot pšenično seme, temveč v poseben, kakih 5 cm oddaljen kanal. Po Lazićevem sistemu so sejali letos tudi drugi sremski posestniki. Izdelal je za svoje sejanje tudi poseben sejalni stroj.

Kako je z veljavnostjo kolektivnih
pogodb URSovih organizacij?

Po razpustu delavskih strokovnih organizacij, včlanjenih v URSu, je ostalo odprto še vprašanje kolektivnih pogodb, ki so jih sklenili delavci URSa s svojimi delodajalci. Zagrebška delavska zbornica zahteva od banovine, da ji prizna pravico zaščite interesov delavstva, ki so navedeni v kolektivnih pogodbah, sklenjenih preko URSa. Na področju zagrebške zbornice je takih kolektivnih pogodb

okrog 100. Z razpustom URSa so za njegovo delavstvo prenehale kolektivne pravice (kot na pr. podaljšanje pogodbe itd.), dokler ne dobi zaščitno pravico nad delavci namesto URSa kdo drugi. To bo po raznih napovedih prejela delavska zbornica. Veljajo pa tudi sedaj vse individualne pravice delavcev, ki izhajajo iz takih kolektivnih pogodb, čeprav ene pogodbene stranke več ni.

Predpisi za izvoz lesa v Švico

Ravnateljstvo za zunanjo trgovino sporoča, da bo v bodoče možno izvažati v Švico žagarske odpadke in mehak les v kolobarjih ter lesno oglje le v predpisani kakovosti in določenih cenah in sicer: žagarski odpadki igličastega drevja, zdravo blago, kakor pade od žage, zvezano v snope 1 m dolžine, pri čemer se v snope tolerirajo tudi komadi v dolžini pod 1 m: 525—507 frankov (prva številka pomeni minimalno, druga maksimalno ceno), mehak les za kurjavo v kolobarjih 550—600, bukovo oglje enkrat vilano

brez zemlje, suho dobro žgano 1700 do 1800, mešano oglje 1600—1800, bukovo retortno oglje 1700—2000, lesno oglje v prahu 1900 za 10 ton franko vagon parizeta Buchs. Pri izvozu žagarskih odpadkov pobira ravnateljstvo prispevek za izravnanje dobička v znesku 500 din za vagon 10 ton. Izvoz mehkega lesa za kurjavo v kolobarjih pod 15 cm dolžine je tega prispevka prost. Sicer veljajo za izvoz v Švico predpisi navedbe o kontroli izvoza lesa, lesnih izdelkov in gozdnih proizvodov sploh.

tudi v industriji. To vprašanje ni neresljivo. Glede bodočih odnosov do ostale Evrope je dr. Bičanić mnenja, da bo rezultat nove svetovne vojne gospodarsko zlitje Srednje Evrope, predvsem držav, ki se nahajajo med Nemčijo, Italijo in Rusijo, pa naj zmaga kdor koli.

Dr. Bičanić je mnenja, da je za nas dejstvo, da mi ne bomo mogli obdržati kmečke strukture ekonomije v režimu svetovnega gospodarstva. Izbirati moramo: ali svetovno gospodarstvo svobodne trgovine in zlom kmečke socialne strukture ali obstoj te strukture v gospodarski skupnosti, ki je bila kot celota oddeležna od svetovnega gospodarstva. »Hrvatski prostor« opazovan od zunaj, bi bil v tem prostoru jugovzhodne Evrope vrh, sadovnjak in njivica pri hiši v evropskem okolju, dobavitelj oplemenjenih in predelanih agrarnih proizvodov in intenzivne živinoreje, dobavitelj drv in rud ter industrijskih proizvodov, ki jih daje prirodno bogastvo, pa tudi tranzitno področje med vzhodom in zapadom, med centrom Evrope in morjem.

g Podpisan je protokol o prodaji 20.000 vagonov drv švicarski. Ministrstvo trgovine je sicer že odobrilo ta protokol, toda ministrstvo gozdov in rudnikov je zahtevalo jamstvo, da Jugoslavija ne bo ostala brez potrebnih zalog drv. Zato je naknadno stavljen v protokol določba, da morajo izvozniki na vsak izvoženi vagon drv plačati 1500 din za preskrbo z drvmi za prihodnjo zimo. Drva bi morali dobaviti Švici do jeseni.

g Maksimirane cene za živinsko krmo zahtevajo kmetje na Hrvatskem ter podarjajo, da niso sedanje cene v nobenem skladu s cenami živine, mlečnih proizvodov itd.

g Načrt uredbe o omejitvi števila tekstilnih proizvodov proučuje posvetovalni odbor za tekstilno industrijo. Poročila navajajo, da je ta načrt naletel na ovire, ki so nastale zaradi raznovrstnosti potreb v raznih delih države.

g Da bi določili odkupne cene za sladkorno peso obiskuje tovarne posebna komisija v kateri so po eden predstavnik ministrstva za trgovino in industrijo, kmetijskega in finančnega ministrstva. Komisija hoče najprej ugotoviti proizvajalne stroške ter potem na temelju cene za izdelan sladkor določiti tudi maksimalno ceno za sladkorno peso.

g Podražili so se radijski aparati zaradi visoke davčne obremenitve trgovine z radijskimi aparati, saj znaša navadni davek na poslovni promet 40 odst. (prej 20), luksuzni pa 40 odst. (prej 21). Poleg tega mora trgovina z radijskimi aparati vlagati dve tretjini svoje glavnice na račun carine.

g Promet ljubljanske borze v preteklem letu je znašal 602 milijona din, dočim je znašal l. 1939. 521 milijonov, l. 1936. pa le 241 milijonov din. Devizni promet se je dvignil zaradi velikih nalogov za nakup klirinških mark, saj je znašal nakup klirinških mark v zadnjem četrtletju 1940 180 milijonov din.

g 800 din za 100 kg pšenice so morali dati kupci v nekaterih krajih južne Srbije. V nekaterih primorskih predelih ljudskega kruha sploh ni bilo mogoče dobiti in je bila konsumentom na razpolago le bela moka po 8 do 9 din kg.

g Padec hranilnih vlog je znašal pri državnih zavodih po podatkih Narodne banke 1. nov. lani za 363 milijonov din manj, kot predlanskim istega časa ter je bilo naloženih 2014 milijonov din. Hranilne vloge samoupravnih zavodov pa so med tem časom narasle za 196 na 2529 milijonov din, pri zasebnih pa za 161 na 5.697 milijonov din.

W. E. BARTHELL:

ŽENA V DŽUNGLI

Eksotični roman iz INDIJE

»Nočem te žaliti, Mawasa!«

»Moje misli so zmerom pri tebi, o mem-sahib — in pri mali miss-sahib! Toda kako jo najdeš, če ne boš imela nobene moči več? Če zbolíš in umreš? —«

»Tiho, Mawasa!« je prosila Beata z negotovim glasom in skrila obraz v dlani. »On, ki sem ga ljubila, je mrtev —!« Dvignila je oči in se zagledala v daljo. »Toda Agnes živi! Eno leto jo že iščeva — Ne morem, nočem verjeti, da je mrtva — tudi ona! — Pokažite mi rano, ki je na njej umrla — pokažite mi grob! Tedaj se upognem — nič prej!«

Brezglasno nagne Mawasa čelo na Beatino roko.

»Ne pošlješ me proč, o mem-sahib — in če me, tedaj bom hodila za teboj kakor senca!«

Sredi palmovega gaja je ležala vas, ki je o njej govorila Beata. Le nekaj sob je bilo, v katerih so ležale obrabljene preproge na ilovnatih tleh. Postelja je obstajala iz oguljenih blazin.

Trudna od deseterne vožnje je sedla Beata na blazino.

»Mawasa pojdi in poglej, ali je dobiti kaj tople hrane — najprej moram malo počivati.«

Indijka je ubogala; Beata je ostala sa-

ma. Izvlekla je zemljevid severne Indije. Z rdečilo je bila začrtana tenka, nešteto krat zavita črta. To je bila pot, ki jo je doslej preromala Beata, iščoč Agnes.

Opri se je z levico in mislila, zroč na karto. In kakor vsak trenutek počivanja ob večerih tega minulega leta, je tudi to pot v duhu ocenila svoje dosedanje delo.

V Dardshillingu je začnjala tista tenka rdeča črta. Po obisku James Wilgarda je Beata ostala še teden dni v bolnišnici in se krepila. Stričevi pomoči, ki jo je pričakovala, se je morala odpovedati. »Kar hočeš storiti je blaznost! Nikoli ne bom podpiral zločina, ki ga počenjaš sama s seboj,« je dejal trdno in odločno na vse njeno prigovarjanje. In prav tako jekleno je odgovorila ona:

»Potem bom svojo namero izvedla brez tvoje pomoči.«

Pri tem je ostalo; niti nasveti zdravnika niti sestre je niso omajali v njenih sklepih. Od strica si je pridobila pravico do svobodnega razpolaganja nad svojim imetjem.

»Izgubila ga boš, zapravila s tem nesmiselnim načrtom!« jo je svaril on.

Ona je odgovorila:

»Kaj naj počnem s premoženjem, če nimam svojega otroka?«

16

Se enkrat je proučila vse, kar je storil James Wilgard, da bi našel Agnes. Bilo je mnogo; na tej poti ji ni ostalo nič več storiti.

»Dali bomo oglase v vsak list in za vsak dan,« je določila. »V vsakem mestu damo natisniti lepake z velikimi črkami. Policijo bom sproti obveščala o svojem iskanju. Podobno Agnes bomo razširili po vsej Indiji v neštetihi izvodihi. Trumo zasebnih detektivov povečam. Vso to pokrajino preiščem še enkrat!«

»Vse to se lahko zgodi, ne da bi se bilo treba tebi spustiti v to pustolovščino —«

»To ni nikaka pustolovščina —«

»Imenuj to kakor hočeš, samo opusti —«

»Ne!«

Tedaj je James Wilgard zmignil z rameni in stopil k vratom.

»Nočeš me poslušati — drviš v svojo pogubo. Indija ni dežela, kjer si osamljena mlada žena lahko dovoli romantične sprehode. Vse razmere so v krizi. Povsod se pripravljajo upor. Anglija je zaprla Mahatmo. Svarim te — poslednjikrat!«

»Ne morem drugače.«

»Potem te naj čuva tvoj angel varuh!«

In ne da bi se še enkrat ozrl, odide James Wilgard.

Beata je vzdihnila nad svojim zemljevidom in sledila s prstom rdeči črti. Tam je začela svojo pot...

Daleč tja v Sikkim je prodrla z domačini pod vodstvom konjevodca, tja do daljnjega budističnega samostana, ki leži

visoko gori v gorovju. Menihoma je Beata pripovedovala o svojem izgubljenem otroku. Neki star mož, ki je bil samostanski sel, si je zamišljeno gladil dolgo brado in dejal plavalaski, da je pred tedni videl onstran meje v neki nepalski gorski vasi belo deklico... ki je bila močno plavalasa, tako plavalasa kakor men-sabih. In nosila je belo obleko...

Beatino srce je vztrepetalo. Le z muko se je obvladala; vpraševala je... toda drugega sel ni vedel...

Še istega dne se je Beata odpravila s svojimi ljudmi pod vodstvom starca, ki si ga je bila z bogato odškodnino izprosila v samostanu. Toda šele po petih tednih je po samotnih in nevarnih stezah na južnem pobočju Himalaje, vedno v višini dva in tritisoč metrov, dosegla tisto nepalsko vas.

Beata je planila k vaškemu poglavarju. O bridko razočaranje!

Tista deklica je bila hčerka nekega naravoslovca, ki je z družino na svojem raziskovalnem potovanju prišel skozi Nepal.

Le s težavo je premagala Beata pretres. V svojem šotoru je z Mawaso ure in ure dolgo premišljevala. Vedno znova je ugibala: Kaj se je moglo zgoditi z Agnes? Njeno srce se je branilo misli na smrt. — Otroci živijo! ji je govoril notranji glas, in temu glasu je zaupala z nadnaravno vdanostjo.

Od tedaj je minilo četrto leto, in njene misli so neprestano krožile okrog usode bednega otroka. Polasčalo se je je najgloblje malodušje.

Novice

Minister dr. Budisavljević govoril za zimsko pomoč

Po radiu je preteklo nedeljo naslovil minister za socialno politiko in narodno zdravje g. dr. Srgjan Budisavljević v okviru »tedna zimske pomoči« ta le apel na jugoslovansko prebivalstvo: »Obratni se do vas, ki zdaj sedite v toplih sobah pred večerjo in vas želimo spomniti na one druge pod našo skupno narodno streho, ki ždi v hladnih sobah in nimajo na mizah niti kruha. Vprašamo se vsi: Mar smo že kaj storili

za tiste, ki stradajo in prezebajo? Večina teh je potrebna naši narodni in državni skupnosti, v kateri moramo vsi imeti enake pravice in enake dolžnosti. Zato zimska pomoč ne sme biti samo dejanje dobroteljske, marveč tudi dejanje vzajemnosti. Če ste že kaj dali za zimsko pomoč, dajte še enkrat, ali še večkrat. Ako niste še ničesar dali, dajte zdaj čim več. Nikoli ni mogoče zadosti dati za bedne in gladne. Kolikor koli dajemo, vedno bo

še zadosti pomoči potrebnih. Človekova duša in vest morata biti nad silo zakonov. Zato naj bo tisto, kar se da, dano po duši in vesti. Nikoli ne pozabimo, da smo pripadniki naroda, čigar narodna pesem pravi: »Bolje ti je izgubiti glavo, nego svojo ogrešiti dušo.« Pregrešil pa se bo tisti, ki v današnji težki dobi s svojim prispevkom ne pomore trpečim, prezeblim in lačnim!«

Navodila za primer, če priletijo tuja letala nad naše ozemlje

Ker smo doživeli že dva nepričakovana napada tujih letal, je potrebno, da vsa naša območja z najstrožjimi ukrepi prepreči ponovne pomote tujih letalcev. Zato je izdalo ljubljansko mestno poglavarstvo naslednje opozorilo, ki velja za prebivalstvo cele Slovenije:

»Zadnji čas se je že ponovno dogodilo, da so se letala tuje narodnosti pojavila nad ozemljem Jugoslavije. Da se v bodoče prepreči, da bi tuja vojna letala kr-

šila našo nevtralnost in poškodovala naše ozemlje, je izšla naredba, po kateri morajo v bodoče v vsakem takim primeru stopiti v akcijo vsa naša protiletalska sredstva. Ker ob takih prilikah niso izključene nesreče, opozarjamo vse prebivalstvo, naj se v lastnem interesu v vsakem primeru udeleževanja naše aktivne protiletalske obrambe nemudoma zateče v hiše, oziroma v zaklonišča.«

Balon s kratkovalovno oddajno postajo v gorjuškem gozdu

V gorjuškem gozdu je našel te dni neki kmet neznan balon, ki je obvisel na drevesu. Na balonu je bila pritrjena skatla z aparatom v notranjosti. Ko je snemal zanimivo najdbo, mu je balon ušel, skatlo pa je odnesel v vas, da bi si aparat ogledali. Pri natančnem pregledu so ugotovili, da je to majhna kratkovalovna oddajna postaja, ki je bila zvezana z mete-

orološkimi instrumenti. Radijska postaja je bila tako urejena, da je od časa do časa avtomatično oddajala na določenem kratkem valu vremenske podatke. Vsa priprava je najbrže last kake meteorološke postaje. Radijski aparat je nemške tovarniške znamke. Najdeni aparat je prevzela oblast, ki bo skušala dognati, odkod je priletel neznan balon.

Nesreča strojevodje ekspresnega vlaka

Ko je včeraj zjutraj drvel ekspresni vlak (Orient-Simplon) skozi postajo Mošlavina-Popovača, je po nesrečnem naključju udarila pipa za polnjenje lokomotive z vodo z drugega tira v steklo ekspresnega vlaka. Drobci so močno ranili strojevodjo ekspresnega vlaka Mijo Tucića. Poškodbe so bile tako hude, da se je mož onesvestil. Na pomoč je priskočil njegov pomočnik, ki je ekspresni vlak takoj ustavil. Ranjenca so odnesli v bolnišnico v Slavonskem Brodu, ekspres pa je po polurni zamudi nadaljeval vožnjo.

Ptuj

DELOVANJE OLEPŠEVALNEGA IN TUJSKOPROMETNEGA DRUŠTVA V PTUJU

zasluži največjo pozornost vseh Ptujčanov. Društvo si z vso vneto prizadevanjem, da polepša zunanje lice Ptuja, da ohrani in izpopolni lepote in privlačnosti našega mesta, skratka da ustvari vse one prireditve in ureditve, ki zagotavljajo tujcem in domačinom prijetno in udobno bivanje. Urejevanje Ljudskega vrta, enega naših najbolj prijetnih zatočišč, zahteva mnogo skrbi in žrtve. Številne in mnogostranske so naloge, ki si jih je društvo zastavilo in vse to delovanje zahteva izdatna denarna sredstva. Ker pa društvo s skromnimi dohodki komaj zmaga najnujnejša dela, bi bilo želeli, da ga vsa naša javnost podpre in da se naše meščanstvo v čim večjem številu vključuje v društvo.

P. Tujski promet. Preteklo leto je obiskalo Ptuj 2571 jugoslovani, 18 bolgarov, 7 čehov, 1 anglež, 25 italijanov, 10 madžarov, 141 nemcev, 2 švicarja, 3 poljaki, 1 romuni, iz ostale Evrope pa 7 oseb. Skupaj je bilo inozemcev 221 z 1578 nočnimi.

P. Mestni preskrbovalni urad dostavlja te dni vsem družinskim poglavarjem vprašalne pole. Tiskovine naj vsak družinski poglavar izpolni, podpiše ter odda hišnemu lastniku. Hišni lastnik ali upravitelj mora vse izpolnjene vprašalne pole podpisati in takoj oddati preskrbovalnemu uradu v prostorih Mestne hranilnice. V slučaju, da bi kdo do 9. t. m. ne prejel vprašalne pole, naj jo zahteva pri preskrbovalnem uradu.

O vlak je povozil med Savo in Ponovičami 47 letnega delavca Ivana Gasperuta od St. Janža na Dolenjskem.

zelena lovka bratovščina, ki se je na grobu poslovila od svojega tovariša z govorom in salvo.

Odpovedana tekma. Ker je južno vreme vzelo sneg, se za nedeljo napovedana smučarska tekma podružnice SPD ne bo vršila. Pač pa je na Mrzlici še toliko snega, da se bo učiteljski smučski tečaj nemoteno vršil.

Celje

c. Mestno gledališče. V torek, 11. t. m. uprizorijo člani ljubljanske drame »Romeo in Julija«. Pričetek predstave bo že ob 19.

c. Umrl je v Zavodni pri Celju poštni uravnik v pokoju g. Anton Mirnik v 71 letu starosti. Pokojnik je prevzel upravo celjske pošte v prevarnih dneh leta 1918 in jo je vodil do leta 1926. Bil je vedno zavezanec Slovenec.

c. Uradni dan Zbornice za TOI v Ljubljani za Celje in okolico bo v torek, 11. t. m. od 8.—12. v posvetovalnici Združenja trgovcev za mesto Celje, Razlagova 8, priležje, levo.

Umetna in narodna pesmi — tudi v Celju in Zaleu živijo skladatelji — so na sporedu koncerta, ki ga priredi septet bratov Zivkov iz Maribora jutri v mali dvorani Celjskega doma.

c. Celjski šahovski klub je v nedeljo popoldne odigral prijateljsko tekmo s prvaki Posavja šahovskim klubom Radeče. Dobili so po eno točko Hriberšek, Pohar, Kožuh Anton, Simončič Ludvik in 11 letni, izredno talentirani Hočevar Niko ter Bogdan Koren pol točke. Za Celje pa so si priborili po eno točko Schneider, Csörgő jun., Davidovac, Grein in Bačar pol točke. Takoj po tekmi se je še vršil medklubski brzoturnir z 9:1 za Celje. Tudi pri brzoturnirju je presenetil mladi Niko Hočevar, ki je edini rešil čast Radečev s svojimi hitrimi kombinacijami odločitvami. Radeče ima vse pogoje, da ostane še vnaprej žarišče šahovskega življenja v Posavju.

c. Razstava načrtov natečaja za regulacijo in zazidavo Medloga v celjski okolici je od danes do sobote 11. t. m. dnevno od 9.—13. v sejni dvorani mestnega poglavarstva.

O V Novem mestu so ustanovili mestni muzej, ki bo jutri slovesno odprt.

O Bivši okrajni načelnik dr. Vladimir Čuš iz Krškega je bil imenovan za šefa samostojnega upravnega oddelka banske uprave v Banja Luki.

Trboveljski drobci

Zadnja pot tragično preminulega podjetnika Jožeta Haučka je včeraj pokazala, koliko ugleda je imenovan užival v Trbovljah. Cestni tujec, se je v svojem dvaintridesletnem bivanju v Trbovljah tako užival, da se je čutil s trboveljskim ljudstvom eno. Zato ni bilo nič čudnega, da je bil povsod, kjer je bilo treba pomagati. Med svoje podpornike ga je štela Delavska godba, gasilci in vse človekoljubne ustanove. Predsednik Čebelarstva podružnice in odbornik SPD, Lóvskega društva, Posojilnice, Zadruga elektrarne, je imel vedno dober nasvet in odprto roko za vsako koristno stvar. Na zadnji poti ga je spremljala ogromna množica z Delavsko in Sokolsko godbo. Gasilci so se udeležili pogreba s častno četo in praporom, Sokoli pa so mu bili za častno stražo. Prav številno je bila zastopana

Nevesinjski trgovec — kitajski major

Bil je avstrijski redov, srbski kaplar, ruski podporočnik, japonski poročnik in kitajski major

V vasi Kruševljani pri Nevesinju živi v krogu številne družine trgovcev Vaso Glogovac. Močakar je osrednja osebnost cele okolice, vse pokrajine. Bolj je znan kakor župnik ali učitelj, saj je v nekaj letih dosegel visoko vojaško kariero v tujih armadah. Bil je avstrijski redov, srbski kaplar, ruski podporočnik in kitajski kapetan ter major. Njegovo življenje je podobno pustolovskim doživljanjem iz kakega napetega romana, so pa resnični, saj jih lahko z uradnimi listinami dokaže.

V treh letih služil tri vojske

Vojaška pot nevesinjskega Vase je bila zelo zamotana in pestra. Kako ponosen je bil, ko ga je rekrutna komisija leta 1911. potrdila. Takrat ni bilo lahko postati vojak, zlasti pri prvi komisiji ne. K vojakom so jemali samo postavne in popolnoma zdrave fante. Kot avstrijski redov je celo na cesarske dvorcu na Dunaju stražil.

Ko je izbruhnila vojna, so ga poslali na poljsko fronto. Boriti se je moral proti Rusom, kar mu pa ni nič kaj prišlo. Zato je iskal priliko, da bi se rešil v rusko ujetništvo. Nagovoril je nekaj svojih tovarišev Hercegovcev, s katerimi se je predal ruski vojski. Takrat bi bil Vaso skoraj ob glavo, ker ga Rusi niso gledali bogve kaj prijazno. Na vso srečo se je znal s tremi prsti pokrižati, kar je zaleglo in mu rešilo glavo. Ko so srbski častniki leta 1916 iskali po Rusiji srbske dobrovoljce, se je Vaso med prvimi javil in stopil v prvo srbsko dobrovoljsko divizijo. V kratkem se je z junaštvom Vaso tako postavil, da je napredoval v čin kaplarja. Hkrati pa je

bil odlikovan za hrabrost tudi z ruskim odlikovanjem. Po likvidaciji dobruške fronte ga je pot vodila preko Sibirije. V Rusiji so ga ujeli boljševiki in takrat se pričelja drugo obdobje našega Hercegovca.

Poročnik bele armade

Po dolgotrajnih mukah v ujetniških taboriščih, po posredovanjih naših predstavnikov, mnogih brezuspešnih begih in trpljenju v sibirskih ječah se je Vaso nekega jutra znašel v svobodni Mandžuriji. Kot Srb je bil takoj sprejet v belo armado atamana Seimenova, ki je operirala v Sibiriji. Bilo je to leta 1918. ko je bila Vangelova vojska še močna. Kot hraber in bister podpornik je naglo napredoval. Že naslednje leto je bil podporočnik, leta 1920 pa ga je ataman za hrabrost odlikoval s činom poročnika.

22. oktobra 1922 so se poslednji vojaki bele armade vkrcali v Vladivostoku na japonske vojne in trgovinske ladje in se odpeljali na Korejo. Med njimi je bil tudi beli poročnik Vaso Glogovac.

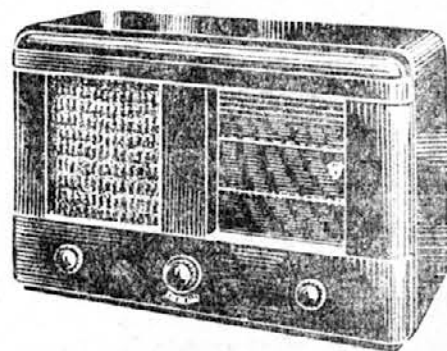
Japonski častnik

Ko so dospeli na Korejo, je bil razpuščen zadnji ostanek bele armade in Vaso je bil na cesti brez vsega. Prihranke, ki jih je imel, je kmalu porabil. Imel pa je srečo. Takrat so nastali na polotoku nemiri proti uzurpatorski vladi v Tokiu. Japonska vojska tem neredom ni bila kos. Zato so poklicali v svoje garnizije tudi člane bele armade. Tudi Vaso so sprejeli v svojstvu častnika in mu dali zelo veliko plačo. Boril se je hrabro in pravi, da so neredi kmalu udušili. Se-



Zena je ona, ki določa okus in kulturo svojega časa.

Za sodoben dom si izbere



4-ELEKTRONSKI SUPER SPREJEMNIK



RADIO d. z o. z. LJUBLJANA, Miklošičeva cesta 7
RADIOVAL, LJUBLJANA, Baimatinova ulica 13
ANTON BREMEC, CELJE, Miklošičeva ulica 2
L. LUSICKY, MARIBOR, Koroška cesta 11

o. Za namestnika dr. Maksa Kovačiča, vršilca dolžnosti ravnatelja privatne trgovske dvorazredne šole v Soboti, ki je bil po dveh letih reaktiviran, je bil imenovan inž. Hreščak.

o. Naglica pošte. Advokat dr. Meznarič iz Čakovca je 5. nov. 1939 oddal v nabiralnik pismo naslovljeno na Hran. in posojil. v Središču. Na kraj naslova pa je dospel šele 1. decembra in je potrebovala za 12 km dolgo pot nič manj ko eno leto, tri tedne in 2 dni. Prizadeta stranka in uprava pošte Središče bosta zahtevali pojasnilo v Čakovcu.

o. Divje gosli letijo v velikih jatah vsak večer čez Muro. Ljudje se bojijo hudega mraza, ki navadno sledi potovanju gosli na jug.

o. Strah škofjeloških stanovaj zapri. Te dni se je posrečilo razkriti število vploma v Skofji Loki in okolici. Orožniki so prijeli nezaposlenega delavca Antona Knežarja iz Hoč, ki je bil kolovodja vionitske tolpe.

veda so bili nato vsi beli vojaki odveč. Vaso je bil spet na ulici...

Avtoizvožek v Harbinu

Toda sreča ga ni zapustila. Leta 1924. je prišel na Kitajsko. V Harbinu je z zadnjim denarjem stopil v šoferski tečaj in si kupil star »Fordov« avtomobil. Postal je izvožek. Ker je znal več jezikov, mu je posel cvetel in ni trpel pomanjkanja.

Kapetan in major v kitajski vojski

Vasova vojaška razboritost ni počivala. Nič ni bil zadovoljen z enoličnim šoferskim življenjem. Venomer je iskal priliko, da bi spet prišel na bojne polane. Takrat sta bili na Kitajskem dve struji. Prva japonofilska, katero je vodil general Čangčolin in ki so jo financirali Japonci, ter nacionalna struja, ki jo je vodil že tedaj proslavljeni Čankajšek. V prvi armadi so bili tudi nekdanji beli vojaki. Med njimi je bil tudi Vaso Glogovac, ki se je spet izkazal v junaštvu. Postal je kapetan in kasneje major kitajske vojske. Čankajšek je bil moder vojskovodja. Pustil je zmago za zmago nasprotniku, dokler ga ni zvalil v gore, kjer mu je zadal smrtni udarec. Tedaj pa je bilo konec tudi Vasove vojaške kariere. Zadnji spomin na kitajsko vojsko je zastava, ki jo je dobil v dar od mesta Tientsina. Za neustrašenost in zasluge v kitajski vojski je bil Glogovac odlikovan z najvišjim kitajskim odlikovanjem, z zlato kitajsko zastavo, katero je prinesel še v Jugoslavijo in njene ostanke še sedaj hrani v spomin svoje nenavadne vojaške kariere.

»Priselniki«

V Ameriki niso našle bogastva

»Priseljenka na Ellis Islandu, ki tja ob Kipu svobode gleda v Ameriko, deželo obljube, je postala jamaška figura«, pravi poročilo federalnega ženskega urada, ki daje pregled o stoletju industrialnih sprememb v Severni Ameriki. »V teku minulega stoletja je mnogo tisoč delavcev vsako leto prišlo v Združene države. Priseljavanje je bilo močno v časih blaginje in slabše v časih depresije in vojne, ali skozi vse stoletje je delo priseljencev prispevalo k razvoju našega narodnega življenja.«

Leta 1930 je bilo izmed 11 milijonov delavk v Združenih državah milijon in četrt tujerodk. Večinoma so bile osredotočene v srednje atlantskih državah in največji odstotek (dve petini) tujerodnih belokožnih žensk je bilo v hišnih in osebnih službah. Za njimi, dobra četrtnina, so prihajale one v tovarniških in mehaniških industrijah. Izmed teh poslednjih je oblačilna in tekstilna industrija imela največje število, prva 26 odstotkov in druga 23 odstotkov.

Zanimivo sliko o tem, kar te ženske delajo in kako so našle svoje mesto v ameriškem življenju, daje študija, ki jo je sestavil federalni ženski urad o tujerodnih delavkah v Philadelphiji in v dolini Lehigh v Pennsylvaniji. Ti dve pokrajini so smatrani kot tipični središči, kar se tiče tujerodcev in njihovih problemov. Philadelphija je velemesto z mnogimi raznimi industrijami in dolina Lehigh je pokrajina, kjer prevladujejo nekatere industrije za ženske, zlasti tobačne in tekstilne tovarne in kjer živi mnogo tujerodnih delavcev in delavk.

Manj od desetine žensk, zapopadenih v tem pregledu, je spadalo k tako zvanim »stari emigraciji« iz severne in zapadne Evrope, pretežna večina pa je prihajala iz dežel na jugu in vzhodu Nemčije. Poljska je bila domovina največjega števila, ali Avstrija, Madžarska, Italija, Jugoslavija, Rusija in CSR so bile dobro zastopane.

Obupno je bilo, kako hitro so te ženske dobile delo po prihodu v Ameriko. Večinoma so bile mlade, skoraj tri petine manj kot 18 let stare ob svojem prihodu, pa le deseti del izmed njih je imelo kako industrijsko izkušnjo v starem kraju. Pretežna večina je delala v starem kraju doma ali na polju. Po prihodu so veliko število teh pritegnile tovarne smodk, oblačil in tekstilov.

Več kot polovica njih je ostala v istem poslu ali stroki čez leta. Pretežni del

žensk (74 odstotkov) je še ali poprej poročenih. Moške istih so bili dostikrat nezaurjeni delavci.

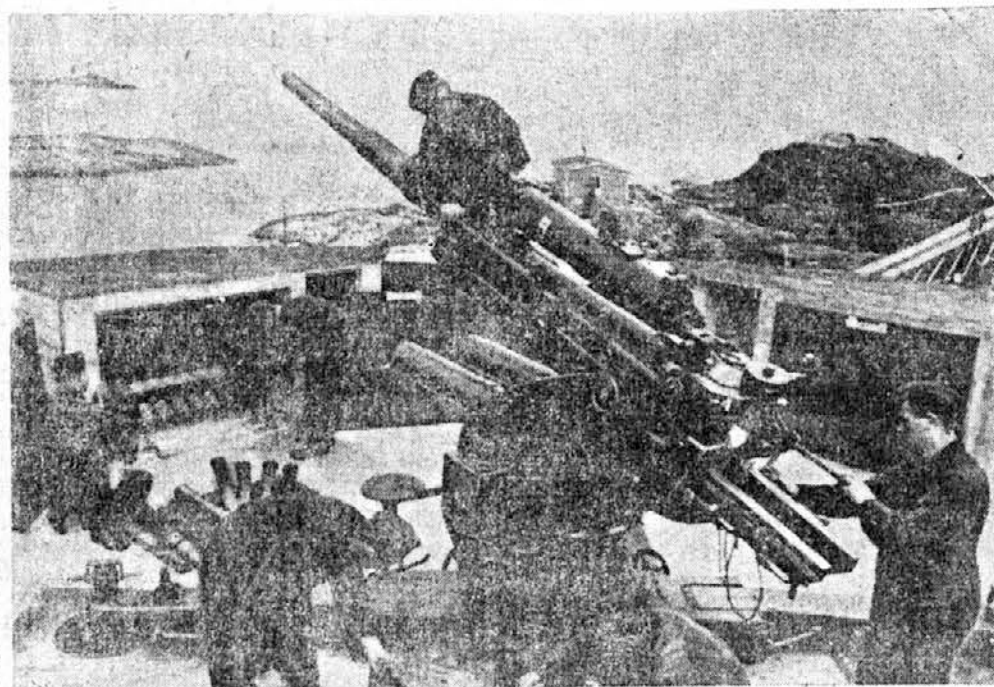
Asimilacija se je bomo izkazala, kajti 37 odstotkov izprašanih žensk je bilo v tej deželi že vsaj 10 let, pa niso znale govoriti angleški. Odstotek nepismenosti je bil visok, kajti le ena šestina je znala pisati in čitati v katerem koli jeziku.

Priseljenke v industrijskih središčih V velikih industrijskih središčih, kot so New York, Chicago, St. Louis ali San Francisco, je mnogo več raznoterih del.

Poleg tovarniških in mehaničnih industrij je mnogo priseljencev stopilo v pisarniške službe.

Vzlic temu, da so plače žensk še vedno manjše kot za moške v pisarniških, trgovskih in domačih službah, federalni ženski urad poudarja napredek.

Tujerodne delavke niso našle bogastva v Novem svetu in se morajo boriti za svoj obstoj v težki tekmi za delo, ali postale so poleg drugih delavcev te dežele ustvariteljice Amerike današnjih in prihodnjih dni.



Srednje težka nemška artilerija na Norveškem

Ljudje z mačjimi očmi

KAKO BI V AMERIKI RADI IZDELOVALI »NOČNE« OČI

Na univerzitetni kliniki v Washingtonu je neki znanstvenik, kot poroča ameriško časopisje, odkril v možganskih vzlihih snov, ki vpliva na razvoj očesne šarenice. Mož, ki zadevo proučuje trdi, da bi bilo mogoče na poseben način človeško oko tako izpopolniti, da bi utegnil človek razločno videti tudi ponoči, torej v temi. »V tem primeru bi bila seveda cestna in ulična razsvetljava popolnoma odveč ter bi služila izključno le v reklamne svrhe ali pa za estetske kaprice ljudi«, pripominja ameriško časopisje. »Letno bo človeštvo prihranilo milijarde in milijarde, ki jih sedaj izdaja za razsvetlavo.

kajti ljudje bodo nemoteno opravljali svoje delo brez vsakršne razsvetljave.« Stvar se zares bere zelo fantastično, kakor marsikaj podobnega kar pride iz Amerike, vendar pa jo za Oceanom obravnavajo zelo resno ter ji pripisujejo veliko in nesluteno bodočnost.

Ljudje se tisočkrat bolj pehajo, da bi obogateli kot pa da bi se izobrazili, kljub temu da je splošno znano, da je za našo srečo važno, kar smo, in ne, kar imamo.

(Schopenhauer)

IVAN ALBREHT:

K r s t a

»Nikar se ne bojte, gospoda, da bi vas hotel dolgočasiti s kako ljubezensko zgodbo. Take dogodivščine so si po vsem svetu precej podobne, po drugi strani pa človek težko govori o doživljajih, kjer je brez hlimbe sodelovalo njegovo srce. Povedati hočem nekaj čisto drugega. Vprav zaradi dolgočasje, v kakršnega me je vklepalo domotožje, sem večkrat mislil na to, kako bi si toliko opomogel, da bi jel izvrševati svoj mizarški poklic. Ker sem bil brez orodja, sem si moral najprej z najboljšimi preprostimi sredstvi izdelati šele to. Trajalo je dolgo časa, a z vztrajnostjo sem si končno le uredil majhno delavnico. Pri nas bi se ji smejali, tam so jo občudovali. Ko sem nato napravil prvo kuhinjsko kredenco, so začeli ljudje hoditi k nam kakor na božjo pot. Večer za večerom smo imeli polno obiskovalcev, ki so me gledali s spoštovanjem. Tudi v Sonjinih očeh, najsi je bila sicer dokaj načitana, je moj ugled močno narasel. Še rajši ko prej je postelje kramljala z menoj. Marsikdaj je presedela pri meni po cele ure in z nehlinjeno odkritosrčnostjo občudovala moje delo.«

Seveda spričo takih razmer nisem prav nič občutil ujetništva. Gibal sem se popolnoma svobodno, gospodarjevi pa so mi stregli kakor gostu. Tudi Sonja. Ona morda še najbolj. Potem sam ne vem, kako je prišlo. Kadar mi je segla Sonja v roko, je bila njena dlan čudovito razgreta. Kljub temu je pogosto tarnala, da jo mrazi, oči so se ji pogrezile nekam globoko pod oči, ap od oči so se naselile pošastne sence kakor pri človeku, ki ne spi po cele noči. Tu in tam sem jo vprašal, odkod ta sprememba, vendar mi ni vedela povedati nič določnega. Skomignila je samo z rameni in suho pokasljevala. In čisto nenadoma sem opazil na dekletovem licu tiste plamteče rože, ki pomenijo večerno zarjo življenja.

»Reči moram, da mi je bilo v resnici tesno, ko sem videl, da je ta rožni cvet obahtel na mrt. Svetoval sem razna domača zdravila in

zelišča, kolikor sem vedel in znal, toda pomagalo ni nič. Dekle je začelo polegati in bolj vidno hirati. V tem tišem umiranju je bilo toliko več bridkosti, ker niti Sonja niti njeni domači niso slutili, kakšen črn dan se bliža hiši. Govorili smo o vojni in miru, o letini in o vsakdanjem delu, le kadar je nanesla beseda na bolezen, sem obmolnil, da ne bi izdal skrivnosti, ki sem jo v vsej grozoti videl pred seboj. Samo čisto skrivaj in natiho sem začel izbirati les za Sonjino zadnjo posteljo, za krsto. Vedel sem, da dekletovemu življenju jetika, ki se ga je lotila, ne bo več dolgo prizanašala.«

»Pri nas je krsta tudi na kmetih neredko skoraj umetnina. Ne le premožni sloji, ampak tudi siromaki skušajo rajnemu prav s krsto pokazati zadnji žar svoje ljubezni in vdanoosti. In žalost je toliko jedkejša tam, kjer siromščina kljub vsej dobri volji ne dovoljuje, da bi svoji truplo pokojnega lahko položili vsaj v kolikor toliko lepo krsto. V Rusiji pa vsaj tam, kjer sem živel jaz, ljudje tega ne poznajo. Kar zemlja pogoltne, to obdrži. Zato je za v zemljo vse dobro in so tudi krste sila preproste, čisto navadni podolgovati zaboji brez vsake plemenitejšje oblike in že celo brez okrasja.«

»Svoji nesrečni prijateljci nisem mogel nuditi na svetu ničesar več. Videl sem, da ugaša kakor sveča, ki dogoreva, zato sem jo, odkar ni mogla več vstajati, v njeni bolniški sobi obiskoval le nerad in poredkoma. Ob vsaki tolažilni besedi, ki sem jo izrekel, sem čutil, da lažem, in me je bilo samega sebe sram. V potrtosti, ki me je tedaj obhajala, začnem torej pripravljati krsto. Sicer ne znam jokati, pri tem delu pa me je pogosto začemelo v oči.«

»Gospodar, gospodinja in ostali domači so pogosto prihajali opazovat moje delo in me vpraševali, kaj neli hočem napraviti iz tega. V odgovor sem samo skomignil z rameni, kar da pihče pihče pa več ni bil na lastno čaka. Končno je dahnila na nebo zarja tise-

ga jutra, ki je bilo za Sonjo zadnje na tem svetu. Oči so se stekleno začudile, po hiši pa se je začel razlegati obupen vik in jok; kajti Sonja je bila edina hčerka svojih roditeljev.«

»Sredi vse zmede torej sestavim krsto, ki mi je izredno lepo uspela. Bil sem samo v zadregi, s čim naj jo pobarvam. V pomankanju vseh drugih pripomočkov močno razredčim klej in mu primešam bronzne ter se lotim dela. Kmalu se je krsta kakor srebrna zasvetila pred menoj, nakar grem in obzirno povem gospodarju, da sem pripravil njegovi edinki zadnjo posteljo po šega svoje domovine.«

»Da ste videli tedaj, gospoda, to zavzetje in presenečenje! Mahoma je bilo žalosti konec in rajna kakor pozabljeni. Domači in sosede in znanzi so občudovali samo krsto. Bilo mi je skoraj žal, da sem jo naredil.«

»Najlepše je bilo na dan pogreba. Da, da, gospoda, tudi tu se mi je pokazal košček Rusije in drobec iz duše ruskega človeka, ki ste prej tako vneto modrovali o njem. Ko torej spuščajo krsto v zemljo, se začne jok in stok, da se je človeku v bolečini krčilo srce. In nenadoma plane k meni ženska, Sonjina teta, ter se me kakor v brezupni boli oklene z obema rokama. Hočem jo tolažiti, ona pa vsa iz sebe: »Osip, Osip, poglej, kaj delaš! Reci jim no, naj prelože Sonjo v navadno krsto! Ali naj taka krasota segnije v zemljo?!«

»Streslo me je, da sem bil kakor omotičen in sem se ježno iztrgal ženski iz rok. Toliko bolj me je pogrelo, ko sem nato opazil, kako vsi pogrebci razočarano strme v grob, ki jim je pogoltnil najlepšo krsto, kar so jih dotlej videli na vasi. Sonje ni nihče niti omenil več.«

Jože je utihnil. Oči jo zastrla mrka senca in izpod nje je poblestevalo kakor odsvetanje daljnih spominov. Učeni profesor, zgovorni novinar in vsi drugi, kar nas je bilo v družbi smo molčali, ko je Jože ponovil:

»Res, tudi to je drobec Rusije, ki je nihče ne pozna, tudi ne jaz, dasi sem cela leta preživel tam.«

In kakor da je dahnilo v nas nekaj tajnega, dalečnega in nepojmljivega, smo se brez besede razšli.

Napoleon kot agent za prodajo knjig

Znano je, da je bil Napoleon iz razmeroma zelo revne korziške rodbine. Ko je študiral v Parizu, je moral preživeti marsikaj težkega in grenkega v borbi za vsakdanji obstoj. Bil pa je pogumen in podjeten ter je celo v največji stiski pomagal še svoji revni materi, ki se ji takrat na Korziki še sanjalo ni, da bo kdaj njen sin cesar. Ko je bil Napoleon napredoval že za poročnika, še vedno ni imel tolikih dohodkov, da bi mogel živeti svojemu stanu primerno ter še pomagati svoji rodbini na Korziki. Radi tega se je poleg svoje vojaške službe neprestano bavil s postranskimi zaslužki. Tako je bil precej časa navaden agent za prodajo knjig pri nekem pariškem založniku. Najprej je zahteval od založnika, naj mu da izključno pravico prodaje knjig v nekem okraju blizu Pariza, na kar pa založnik ni pristal. Ponudil pa mu je prodajo v nekem pariškem predmestju. Napoleon je delo sprejel ter se precej časa pečal z razprodajo knjig, pri čemer je zaslužil štirikrat več kot je znašala njegova častniška plača.

Nevšečnosti z »aprovizacijskim čakanjem«

Odkar je bila v Parizu racionalizirana prehrana ter uvedene aprovizacijske nakaznice, se dan za dnem tare pred trgovinami na stotine in stotine ljudi, ki nestrpno čakajo, da bi čim prej prišli na vrsto. Šef pariške policije Langeron, ki mu te nevšečne aprovizacijske kolone pred trgovinami niso kaj po godu, je izdal posebne odredbe, s katerimi upa preprečiti dolgotrajno čakanje občinstva pred pariškimi trgovinami. Vsi pariški trgovci bodo morali dati vsakemu svojem odjemalcu poseben listek s številkami, na katerem bo obenem navedena tudi točna ura, kdaj naj pride v trgovino, da si nabavi svoje potrebščine.

Moskovska podzemeljska železnica

je v letu 1940 prevozila 375 milijonov ljudi, dočim jih je prevozila 1939 za 44 milijonov manj. Od 15. aprila 1935, ko je bila moskovska podzemeljska železnica izročena prometu, pa do konca leta 1940, je prevozila 1 milijardo 200 milijonov potnikov. Moskovski tramvaji pa so prevozili 1940. leta 1 milijardo 830 milijonov potnikov.



Nemški slikar Viljem Leibl, ki je umrl pred štiridesetimi leti

Žena z lahkoto najde več mož kot samonega.

(A. P. Čehov)

»Ljubica, ki ni vse, ni ničesar. — (Honoré de Balzac)



Niški podkovski kovač kot nameščenec v trgovini s čevlji.

Maribor

Kopičenje živil ne bo več mogoče

Mestni prehranjevalni urad je te dni izvedel popis mariborskega prebivalstva, da bi se čim bolj rešilo vprašanje dodeljevanja živil v bodoče, ko bodo uvedene karte za nakup živil. Danes ko se cene stalno dvigajo ter po nekaterih trgovinah event. zmanjka tega ali onega, skuša marsikdo vsejati med ljudstvo vznemirjenje z razširjanjem izmišljotin. Deloma imajo prav oni, ki se izprašujejo, zakaj se niso uvedle živilske karte že prej, ker bi se bilo lahko s tem preprečilo kopičenje živil v raznih zasebnih zalozah. Toda na drugi strani je bilo mnogo tehničnih razlogov, ki takrat še niso dovoljevali uvedbe živilskih kart. Kopičenje živil je povzročilo pomanjkanje na živilskem trgu ter je tudi v prvi vrsti vzrok, da je bilo treba uvesti posebne ukrepe, med katere spadajo tudi živilske karte. Tudi banska uprava je budno spremljala prizadevanja zasebnikov, da se založijo z vsem potrebnim, in to celo preko mere, ter se založijo z vsem potrebnim, in to celo preko mere, ter je pravočasno tudi sama spravila v skladišča precej žita in moke, precej pa še bo dobila, tako da bo mogla v dovoljni meri preskrbovati prebivalstvo Slovenije z živilom. To bo pa mogoče le tedaj, ako se pravočasno prepreči, da si bolje situirani sloji še nadalje kopičijo živila, kajti tedaj bi tudi blago iz banovinskih skladišč po tej poti izginjalo v zasebne roke, čim bi ga dali v promet. Oni, ki živijo tako rekoč iz rok v usta in si ne morejo nakupovati zalog, pa bi zopet ostali praznih rok. Zaradi tega so bile karte potrebne. Kakor izjavljajo na merodajnem mestu, bodo karte za moko, kruh in testenine

prišle v obrat okoli polovice januarja. Prehranjevalni urad bo delal v najtesnejšem stiku s trgovci in raznimi zadrugami, tako da bo možna točna kontrola porabe zalog in dodeljevanja novega blaga. Živilske karte bodo dobili vsi hišni posestniki na podlagi prijav v popisu ter jih bodo razdelili svojim najemnikom.

Kakor v Mariboru, so bili ustanovljeni posebni prehranjevalni uradi tudi pri ostalih občinah, in občine bodo sedaj tiste, ki bodo skrbele za razdelitev živil. Zaradi tega bodo industrijski konsumi, ki bi se morali ustanoviti pri vseh večjih industrijskih podjetjih, tudi popolnoma nepotrebni. Že svoj čas je vest o ustanovitvi teh konsumov zbudila med trgovstvom precej razburjenja, saj bi ti izgubili na ta način na tisoče konsumentov, zlasti pa bi to veljalo za naše mesto, kjer je industrija jako razvita. Preko tega je

celo jasno, da bi bila pravična razdelitev živil celo jako težka, ako pomislimo, da je na pr. v mariborskih industrijskih podjetjih mnogo delavcev, ki stalno prebivajo v raznih podeželskih občinah, kjer imajo prav tako pravico na živilske karte pri svoji občini. Razen tega pa bi dodeljevanje hrane tem podeželskim delavcem v mariborski industriji v veliki meri zadelo tudi preskrbovanje našega mesta s prehrano, ker bi padlo tako v breme mestnega prehranjevalnega urada nekaj tisoč odjemalcev z njihovimi družinami vred. Zaradi tega je jasno, da si tudi mestni preskrbovalni urad prizadeva, da bi se industrijski konsumi, ki bi tudi za podjetja sama pomenili precejšnje breme, ukinejo ter se dodeljevanje hrane v celoti poveri občinskim prehranjevalnim uradom.

Obračun dela studenških gasilcev

Studenška prostovoljna gasilska četa je imela te dni svoj 20. redni letni občinski zbor, ki ga je vodil predsednik A. Kaloh. ki se je uvodoma spomnil umrlih članov čete. Podal je kratak pregled vsega dosedanjega požrtvovalnega delovanja čete, nakar je podal tajniško poročilo g. Srajber. Tajniški posli so se jako povečali. Med drugim je četa ustanovila tudi pogrebni odsek, ki je stopil 18 krat v akcijo. Iz poročila poveljnika Pregla je razvidno, da so bili lani 3 požari, 3 predavanja za gasilce, 7 šolskih in 5 rednih vaj. Posebno je obsodil one, ki kličejo četo k požarom, ki jih nikjer

ni. Blagajnik Maks Lešnik je poročal, da je četa imela lani 207.221,50 din dohodkov ter 206.884,25 din izdatkov, dolg se je znižal od 92.286 din na 65.610 din. O samarijskem delu je poročal g. Ulrich. Na predlog nadzornega odbora je dobil cel odbor razrešnico, blagajnik pa še posebno pohvalo. Predlagano je bilo, da naj bi se vršil letošnji župni zlet v Studencih. Tudi letošnji občinski zbor studenških gasilcev je bil obračun požrtvovalnega dela, ugotovljen pa je bil tudi vsestranski napredek. Prostovoljnimi čuvajem imetja studenških občanov gre zahvala vse javnosti.

Lanski december je bil suh in mrzel

V plošnem je bil lanski december kljub višji absolutni minimalni toploti še mrzlejši, glede padavin pa bolj reven kot predlanski.

Toplota se je v preteklem mesecu gibala med + 10,4 in — 20,6 in je znašala razlika med najvišjo in najnižjo toploto 31 stopinj. Najtoplejši je bil 8., najhladnejši pa 28. december. Z maksimalno toploto pod ničlo je bilo 18 dni, minimalna toplota pa je celi mesec neprenehoma bila pod ničlo. Zelo mrzlih dni z minimalno toploto 10,0° C pod ničlo je bilo 17.

Lanski december je bil zato mrzlejši od predlanskega, ker je imel lanski december povprečno toploto — 5,7 povprečno maksimalno — 1,3 in povprečno minimalno — 10,8° C, medtem ko je imel predlanski december samo najnižjo minimalno toploto še nižjo vse povprečne toplote pa precej višje.

V osmih padavinskih dnevih je višina padavin dosegla komaj 16,5 milimetrov. Na posamezen padavinski dan je povprečno padlo 2 mm ali okrog 0,5 mm na vsak decembrski dan. Največ padavin je bilo v decembru izmerjeno na Božič zjutraj in sicer samo 6,6 mm, zato tako malo, ker je stopljen sneg bil zelo suh. Snežno odejo je imel Maribor 24 dni in je maksimalna višina snega dosegla 20 centimetrov ravno za božič na praznike.

Petrolejske nakaznice za januar

V svrhu izdaje nakaznic za petrolej za mesec januar poziva mestno poglavarstvo prebivalce, ki uporabljajo za razsvetljavo petrolej, da se javijo pri mestnem tržnem nadzorstvu med uradnimi urami v svrhu dodelitve količine petroleja.

Obenem se pozivajo vsi obrtni in industrijski obrati, da takoj javijo dejansko potrebo petroleja za razsvetljavo in posebej za stroje (čiščenje itd.). Prijava mora biti izpolnjena s sledečimi podatki: 1. naziv obrti ali industrije; 2. sedež obrti ali industrije; 3. število oddelkov (sob); 4. dejanska mesečna potreba na petroleju za razsvetljavo v letu; 5. dejanska mesečna potreba na petroleju za stroje v letu; 6. ali je obrtni oziroma industrijski obrat angažovan za potrebe državne obrambe ali ne; 7. opomba. Rok prijave nepreklicno do 15. jan. 1941.

Barometer se je v lanskem decembru gibal med 755,8 in 716,1 milimetra. Povprečni zračni tlak je pokazoval 739,4 mm. Glede decembrskega minimalnega zračnega tlaka je zanimivo omeniti to, da je na dan, ko je bil tlak najnižji, padlo samo 2,6 mm dežja, medtem ko navadno spremljajo tako nizek zračni tlak veliki deževni nalivi in prelomi oblakov. Istega dne, to je bilo namreč 7. decembra popoldne, smo imeli lani poslednjo nevihto, katero je v začetku spremljalo tako zvano babje pšeno, pozneje pa slab dež.

Povprečna relativna vlažnost je v lanskem decembru dosegla 85,4%, maksimalna vlažnost 100, minimalna pa 60%. Z ozirom na oblačnost omenjamo, da je povprečna decembrska oblačnost pokazala 5—6. Jasnih dni je bil 5, popolnoma oblačnih pa 9 dni.

V splošnem je bila prva tretjina minulega meseca najbolj suha in pretežno jasna. Zadnja tretjina meseca pa je bila pretežno oblačna, nekoliko mokra in najbolj mrzla.

Popolnoma tihih dni je bilo 5. Od vetrov, ki so bili opaženi, je najgostejše pihal zapadni veter.

optični predmeti?.. peteln

dipl. optik

m V policijski službi je napredoval iz 6. v 5. skupino višji policijski komisar železniške in obmejne policije v Mariboru Uroš Zun.

m Občinski zbor gasilske čete v Mariboru bo v petek, 10. januarja, ob 20. v četnih prostorih na Koroški cesti.

KARTOTEKE »SOFRA«
Maribor, Gregorčičeva 24. — tel. 25-19

m Pričetek pouka na šolah v Studencih bo 13. januarja in ne 11., kakor je bilo prvotno sporočeno.

m Smučarski avtobus v Ribaico na Pohorju bo peljal iz Maribora v soboto ob 15. za posetnike Senjorjevega doma. Prijave sprejema g. Senica v Ljubljanski kred. banki, tel. 21-46. Voznina v obe smeri din 50.—

• Inserati za vse časopise pri Hinko SAX, Grajski trg.

m Kompletna orkestralna vaja Glasbene matice bo danes, v sredo, ob 20. v običajnih prostorih.

m Svoja skladišča povečuje tovarna za izdelovanje dr. Oetkerjevega pecilnega praška v Trstenjakovi ulici. Gradbeni stroški bodo znašali okoli četrtilijona din.

m Umetno drsališče na ledu ob Tržaški cesti je SK Železničar povečal, tako da meri sedaj 240 kv. metrov.

m V kletno drvarnico je nekdo vlomil hišniku Rudolfu Zakelšku v Smetanovi ulici ter mu odnesel razno orodje v vrednosti 300 din.

m Kovčeg z raznim orodjem je nekdo odnesel iz zaklenjene kletne drvarnice hišni posestnici Ljudmili Kantnerjevi v Kejžarjevi ulici.

m Celno eno krilo okna, ki je bilo samo priprto, je nekdo snel in odnesel gostilničarki Magdaleni Gradišnikovi na Frankopanovi cesti.

m Dva vloma brez uspeha. Kranjcu Francu v Kolodvorski ulici je nekdo vlomil v drvarnico ter prebrskal dve omari in kovčeg, a ni našel nikakih vrednosti. Ravno tako se je zgodilo drugemu zlikovcu, ki je vdrl v šrambo trgovca Maksa Kanca v Tyrševi ulici v hišni veži, a je našel samo prazne zaboje.

m Zaradi slabosti po prestani operaciji se je zgrudila v Dvoršakovi ulici 28 letna delavka Rozalija Jurjevičeva iz Brosternice. Rešili so jo prepeljali v bolnišnico.

m Stroj je odrgal štiri prste 20 letnemu delavcu Leopoldu Vutolenu v neki mariborski tovarni.

• Pisarniške potrebščine, tiskovine pri Hinko SAX, Grajski trg.

SIGNIRNE STAMPILJKE
IN BARVA »SOFRA«
Maribor, Gregorčičeva 24. — tel. 25-19

m Pri smučanju se je ponesrečil in si poškodoval ramo 15 letni dijak Vrhovnik Vojnimir iz Maribora.

m Šivalni stroj je skoro odrgal kazalec 52 letni viničarjevi ženi Amaliji Vornikovi od Sv. Jakoba v Slov. goricah.

»I. božični«Večernikov« šahovski turnir

Turnir je tik pred zaključkom. Trenutno je vrh tabele Mišura, ki pa je v zadnjem kolu prost ter se bo moral s tega mesta z vso verjetnostjo umakniti prof. Stupanu. Pretekli petek je bilo odigrano 10. kolo, ki je bilo najbolj dramatično, kajti v njem so se srečali vsi štirje favoriti za nagradna mesta. Mišura je drzno tvegat proti prof. Stupanu Budimpeštanski gambit. Stupan je z dobro igro v središčnici dobil močne izgleda na zmago. Že je bilo pričakovati, da bo sigurno zmagal v navidez dobljeni končnici, v katero sta oba partnerja po hudi časovni stiski zašla. Toda tu se je nenadoma stvar zasukala. Mišuri je uspelo, da je za las ukanil svojega nasprotnika ter na zanimiv način izsilil remis. Še bolj dramatična je bila bitka med Gerželjem in Kukovcem. V Španski partiji je slednji poskusil z navidez dobrim manevrom na damskem krilu, ki pa ga je Gerželj odlično zavrnil, dobil kmeta in zma-

m Hišo podirajo na Tržaški cesti 5 radi vhoda k novemu paviljonu splošne bolnišnice, ki ga v notranjosti dovršujejo.

m Nevarnega vlomilca so prišli na delu v Delavski ulici v osebi komaj 16 letnega Henrika L. iz Nove vasi. Ko je prišla hišna posestnica Antonija Menaček proti večeru domov, je slišala sumljiv šum iz prvega nadstropja ter je tam presenetila gori imenovanega, ko je odpiral z vitrihom omaro. Prestrašeni vlomilec je skočil kar skozi okna na ulico, kjer ga je zadržala hčerka hišne lastnice, ki je prišla pravkar na obisk. S pomočjo sosedov so ga nato oddali orožnikom, kjer je priznal, da je vlomil tudi pri industriji Spragerju na Zrinjskega trgu ter mu odnesel listnico, denarnico in gozderice. Henrik L. ima kljub svoji mladosti že mnogo sličnih grehov na vesti.

• Naša kola na V. Sokolskem plesu. Tudi v plesni spored letošnjega Sokolskega plesa, ki se vrši v soboto, dne 11. januarja 1941 v vseh prostorih Sokolskega doma, bodo na splošno željo nvrščeni naši ljubljani in slikoviti narodni plesi, razna kola. Da bi se tudi širši javnosti nudila možnost, da si osveži svoje znanje oziroma, da se nauči plesati naša kola, bo meddruštveni odbor Sokolskih društev v Mariboru v sredo 8., četrtek 9. in petek 10. januarja 1941, ob 20. uri v Sokolskem domu predvajal in vežbal narodna kola. Odrasli in mladina pristrčno vabljeni! Vstop prost!

• UJMA priredi dne 15. I. m. v veliki dvorani Narodnega doma s sodelovanjem ge. Osterc-Valjalo koncert slovenske mladinske klavirske glasbe. Na sporedu bodo izključno slovenski skladatelji. Vstopnice so v predprodaji v knjigarni Koren v Gosposki ulici.

• PSIHOGRAFOLOG Karmah sprejema obiske v hotelu »Zamorc«.

STAMPILJKE »SOFRA«
Maribor, Gregorčičeva 24. — tel. 25-19

• Vsi časopisi, domači ter inozemski pri Hinko SAX, Grajski trg.

• Obiskovalce Sokolskega plesa, ki se vrši 11. januarja v Sokolskem domu se vljudo opozarja, da se mora ples po naredbi kr. banske uprave zaključiti ob 2. uri zjutraj. Iz tega razloga bo pričetek plesa točno ob 20.30 uri kar naj ugl. občinstvo upošteva.

• Delavstvo tekstilne tvornice Marko ROSNER se tem polom najtopleje zahvaljuje svojemu šefu g. Rosnerju za božično obdarovanje in mu želi srečno in uspešno novo leto!

m. Nočno lekarniško službo bosta vršili od 4. do vključno 10. januarja lekarna pri sv. Antonu, Frankopanova 18, tel. 27-01, ter lekarna pri Mariji pomagaj, Aleksandrova 1, tel. 21-79.

Narodno gledališče

Sreda, 8. jan.: zaprlo.

Četrtek, 9. jan., ob 20.: »Lepa Vida«. Premiera. Red A.

Petek, 10. jan.: zaprlo.

Nova slovenska »Lepa Vida«. V tej Kozakovi sodobni realistični družabni drami, katere se naslanja na motiv narodne pesmi one »Lepe Vide«, ki je po Prešernu postala v slovenski literaturi pojem človekovega hrepenenja po sreči, je avtor zagrabil v problematiko slovenskega meščanstva v odnosu do življenja. Opozarjamo, da je to delo najboljša slovenska družabna drama od Cankarjeve smrti sem.

Kino

• Esplanade kino. Do vključno četrtek »Ljubim Te« po istoimenskem gledališkem komadu z Luizo Ulrichovo. Petek originalni-rusko-sovjetski film »Najdenček«.

• Grajski kino. Danes senzacionalni kriminalni film »Trgovci z dekletli«. Svetislav Petrovič, Ita Rina. Najnovejši žurnal pri naša pogrebne svečanosti dr. Antona Korošca.

• Kino Union. »Polnočna bitka«, velika napeta drama, boj pod mornarico in torpedov v sodobni vojni. Junaštvo in smelost.

da je bila samo še vprašanje dobre tehnike. V hudi časovni stiski pa je Gerželj napravil vse izgleda ter tako rekoč prisilil samega sebe v poraz, ki je seveda sledil po nadaljevanju prekinjene partije. Izguba dobljene partije bo seveda vrgla Gerželja med nenagrajence. Babič je v lepem napadu dobil proti Marvinu, prav tako Kuster proti Knehtlu, dočim je končala partija Marotti-Lobkov po težki borbi remis.

Stanje po 10. kolu: Mišura 7½, prof. Stupan 7, Kukovec 6, Babič in Vidovič 4½ (6), Gerželj in Kuster 4½, Lobkov 3 (3), Marotti 2½, Marvin 2 in Knehtl 1 (1) točko.

Ker nekaj prekinjenih partij še ni odigranih, bo zadnje kolo šele v petek, 10. t. m. ob 20. Prekinjene partije pa se bodo igrale v četrtek, in sicer partija Vidovič-Lobkov ob 14. uri, partiji Knehtl-Lobkov in Lobkov-Babič pa ob 20. uri.

Sport

s. Gostovanje slovenskih drsalnih prvakov na drsalnišču SK Železničarja je zaradi odpovedi naših moštrov na ledu odpadlo. Drsalnišče, ki je bilo zaradi nastopa zaprto, je sportnikom zopet na razpolago. SK Železničar bo priredil drsalne tečaje.

s. V table-teniškem turnirju za prvenstvo Gorenjske na Jesenicah je v konkurenci moštrev Hermes v finalu premagal Mladiko s 3:1, med seniorji je odnesel zmago državni prvak Marinko, ki je v finalu premagal Strojnika (Mladika) z 21:12, 21:15.

s. Zagrebški Gradjanski je v prijateljski tekmi premagal Železničarja 7:1 (4:1).

s. V mednarodni nogometni tekmi je Szeged iz Budimpešte (tretji madžarski klub) v Subotici premagal Bačko z 2:1.

s. Dve medmestni tekmi. Reprezentanca Rima je premagala enajstorič Monakovega s 5:2, v Milanu pa je reprezentanca Berlina proti domačinom remizirala z 2:2.

n. Za sušaske žrve je poslala zagrebška občina 50.000 din kot prvo pomoč.

n. Zagrebški peki, ki ne bodo pekli ljudskega kruha po predpisih, bodo kaznovani z globo 100.000 din.

MALI OGLASI

do 20 besed stanejo z davkom vred 15.— din. Vsaka nadaljnja beseda 1.— din. Kdor išče službo, plača za tak oglas namesto 15.— din samo 12.— din. Mali oglasi za ženitve, dopise, poverljivost, trgovanje in obrtno reklamo na stanoje namesto 15.— din samo 12.— din. Vsaka nadaljnja beseda 1.— din. Oglasi stane 2.— din. Za pismene odgovore glede naslovov v malih oglaših znaša posebna pristojbina 3.— din, kateri znesek se treba priložiti v znak. Male oglase je treba plačati takoj pri naročilu. Pri pismenih naročilih se lahko plača v znak. Za vse male oglase, če so debelo tiskani, velja dvojna tarifa.

SLUŽBO DOBI

do 20 besed 15 din, vsaka nadaljnja beseda 1 din

POSTREZNICA

se takoj sprejme. Ciril-Metodova 12, pritličje levo. 21734-2

TRGOVSKA POMOCNICA

mlajša moč, se sprejme takoj. Ponudbe o dosedanjem službovanju poslati na naslov Kac Hubert, trgovina, Sv. Duh na Ostrom vrhu, Selnica ob Dravi. 21725-2

**POMOČNICE**

sprejme damski modni salon. Gregorčičeva ul. 12. 21720-2

DELAVCI

se sprejmejo na stanovanje, event. tudi s hrano. Pavčeva ul. 9, Pobrežje. 21716-2

Starejša

STREZNICA

za popoldanske ure se sprejme takoj. Kežarjeva 14, levo. 21737-2

SLUŽBO IŠČE

do 20 besed 15 din, vsaka nadaljnja beseda 1 din

Starejša

PRODAJALKA

izkušena in pridna, ki bi opravljala vsako delo, išče službo takoj. Cenj. ponudbe na ogl. odd. lista pod »Delavoljina«. 21738-3

Iščem

POSTREZNICO

za popoldanske ure, lahko tudi za pisarno. Smetanova ul. 46, vrata 4. 21719-3

ŽENSKA

srednjih let, želi službo kot pomoč pri gospodinjstvu. — Cvetlična ul. 2, levo. 21713-3

VAJENCI-(KE)

do 20 besed 15 din, vsaka nadaljnja beseda 1 din

FRIZERSKA VAJENKA

ali vajenec se sprejme takoj. Driljevič, Valvazorjeva ul. 30. 21745-4

UČENKA

inteligentnega za brivsko obrt sprejme takoj brivnica Fran Novak. 21718-4

STANOVANJE IŠČE

do 20 besed 15 din, vsaka nadaljnja beseda 1 din

SOBO IN KUHINJO

oddam, Ruška c. 29. 21747-5

STANOVANJE

sobo in kuhinjo, oddam v I. nadstr. s 15. januarjem pri »Rapid« izriščen. Vprašati Maribor, Stritarjeva ulica 18. 21746-5

ENOSOBNO STANOVANJE

se odda takoj ali s 1. februarjem. Vprašati Vetrinjska 13. 21728-5

DVOSOBNO STANOVANJE

lepo, v novi hiši, ugodno oddam 1. februarja. Ljubljanska ul. 14-1. 21712-5

SOBA IN KUHINJA

s. Shrambo se takoj odda v bližini broda. Naslov v ogl. odd. »Večernika«. 21731-5

STANOVANJE

soba in kuhinja, se odda. Najemina 260 din. Vprašati: Stritarjeva ul. 29-1, Gulda. 21733-5

STANOVANJE ODDA

do 20 besed 15 din, vsaka nadaljnja beseda 1 din

STANOVANJE

se išče v centru, 2-3 sobno, s kopalnico, pritličje ali I. nadstropje. Ponudbe na ogl. odd. lista pod »Centere«. 21727-6

SOBO ODDA

do 20 besed 15 din, vsaka nadaljnja beseda 1 din

PRAZNA SOBA

se odda v bližini parka. Vprašati se v ogl. odd. »Večernika«. 21748-8

OPREMLJENA SOBA

s. posebnim vhodom se takoj odda. Slomškov trg 16-1. 21726-8

SOBO IŠČE

do 20 besed 15 din, vsaka nadaljnja beseda 1 din

GOSPOD

išče opremljeno sobo z vso oskrbo za 1. februar v mestu ali v bližini. Naslov pustiti v ogl. odd. »Večernika«. 21730-9

Iščem

2 SOBI

v centru mesta za odvetniško pisarno. Ponudbe pod »Odvetniška pisarna« na ogl. odd. lista. 21721-9

POSEST

do 20 besed 20 din, vsaka nadaljnja beseda 2 din

STANOVANJSKA HIŠA

hlev in drvarnica, zraven stavbena parcela 40.000 — Travniki, circa 6 oral., 85.000 din — »Triglav«, realiteta pisarna, Maribor, Aleksandrova 12. 21744-11

Prodajam DVOSTANOVANJSKO HIŠO

z vrtom. Vprašati Stodnja Radvanjska c. 31, Nova vas. 21732-11

STROJI

do 20 besed 15 din, vsaka nadaljnja beseda 1 din

Kupim dobro ohranjen STROJ ZA GUMBNICE

Ponudbe z navedbo cene na ogl. odd. lista. 21722-14

POHIŠTVO-OPREMA

do 20 besed 15 din, vsaka nadaljnja beseda 1 din

Kupimo takoj dobro ohranjeno PISALNO MIZO

in stol. Ponudbe na ogl. odd. »Večernika« pod »Navedba cene«. 21221-17

ŽENSKI KOTIČEK

do 20 besed 15 din, vsaka nadaljnja beseda 1 din

MODRČKI

stezniki, rokavice, nogavice, damsko perilo nalceneje pri Š Kotiš-u Stolna 1. 11406-18

NOGAVICE

rokavice, perilo trikotaža, volna, pletenine. Oset »Mara« Koroška 26, poleg tržnice. 16799-18

STEKLENICE

1/2 l in 3/4 l kupi Drogerija Kanc, Maribor. 21736-18

VOZILA

do 20 besed 15 din, vsaka nadaljnja beseda 1 din

Kupim dobro ohranjeno FIJAKERSKE SANI

z določeno ceno. Celofiga Adolfa, Gorica, Pragersko. 21729-22

OPOZORILA

do 20 besed 20 din, vsaka nadaljnja beseda 2 din

GOSPA HILDA JANZEKOVIČ opozarja vse, kateri širijo nerresnične vesti o njej, da bo postopala proti njim sodnijskim rotom. 21724-25

Ljubezen?

Grafolog F. T. Karmah, sprejema obiske v Mariboru, Hotel Zamorek, skoz celi dan.

RAZNO

do 20 besed 15 din, vsaka nadaljnja beseda 1 din

VEVERICE, DIHURJE, LISICE

kune, zajce in vse ostale vrste divjadi kupujem po najvišjih dnevnih cenah. Sprejemam v strojenje in barvanje. Peter Semko, Maribor, Aleksandrova cesta 13. 20774-28

SMUČI

na prodaj. Vprašati v »Českem magazinu«, Ulica 10. oktobra. 21743-28

PEČ NA ZAGOVINO

z dvema kotloma se proda poceni. Vprašati Ulica kneza Koclja 24-1, Knez. 21741-28

SAMOKRES

dobro ohranjen, kupim. Ponudbe na ogl. odd. »Večernika« pod »Brezhiben«. 21715-28

Vaš uspeh: mali oglasi v »Večerniku«!**IZGUBLJENO**

do 20 besed 15 din, vsaka nadaljnja beseda 1 din

PAKET (ETAMIN)

ki je bil izgubljen, naj se proti nagradi izroči pri tvrdki »Büdefeldt«. 21740-27

Continental

na ugodne mesečne obroke

IVAN LEGAT

Maribor, Vetrinjska ul. 30
Ljubljana, Prešernova ul. 44

MODERNI VOZIČKI

po vseh cenah



BOGOMIR DIVJAK
Ulica kneza Koclja 4

OBVESTILA

do 20 besed 20 din, vsaka nadaljnja beseda 2 din

OBVESTILO

Podpisani izjavljam, da nisem plačnik za dolgove, ki jih dela moj sin Ivan, Ivan Pečuh, Sm. Palanka. 21723-26

Spomnite se CMDI

Vsakovrstne

odpadke

papirja in cunj kupuje in plačuje po najvišjih dnevnih cenah

B. ŽELEZNIK

trgovina vseh vrst surovin
Maribor, Pobrežje, Cankarjeva 16
Nakupovalnica Kopališka ul.
Telefon 27-43

Od Morave do Save
od Donave do Drave
proti kašlju vzemi

Karamela Rave

Zavoček din 5- v apotekah

Zlato in srebro.

briljante, zastavljane listke išče nujno za nakup

M. Ilgerjev sin,

Maribor, Gosposka 15

Zaklani**putani**

kg din 22- skladišče

Koražija, Aleksandrova 51

**Štampiljke****Signurna bacva****»Sofra«**

za signiranje zabojev, vreč, sodov, kož, kamena itd.

Štampiljke iz gumija in kovin

Gregorčičeva ulica 24

Maribor, • Telefon 25-10

Zahvala

Za izraze iskrenega sočustvovanja, ki smo jih sprejeli ob izgubi našega nenadomestljivega soproga, očima, bratranca in svaka, gospoda

SKOK FILIPA

železničarja

se zahvaljujemo. Posebno se zahvaljujemo gg. dr. Marinu in primariju dr. Lutmanu za požrtvovalno skrb in lajšanje trpljenja pokojnikove bolezn. Nadalje pevskega društvu »Krilato kolo« in »Dravici« ter godbi »Drava« za žalostinke, zastopnikom društev, vsem darovalcem vencev in cvetja, posebno U. J. N. Z. B., stanovskim tovarišem ter vsem, ki so pokojnika spremlili na njegovi zadnji poti.

MARIBOR, 7. januarja 1941.

Zalujoča žena in pastorek ter ostalo sorodstvo.



Dotrpela je naša blaga in dobra soproga ter mamica, gospa

Marija Korenčan, roj. Vransy

K večnemu počitku jo bomo spremljali v petek, dne 10. januarja 1941, ob 15. (3.) uri popoldne, na pobreškem pokopališču.

Sv. maša zadušnica bo v soboto ob 7. uri v stolnici.

Prosimo tihega sožalja.

MARIBOR, 8. januarja 1941.

Dr. ANDREJ KORENČAN, soprog, ANDREJ, FREDI, MAŘENKA, otroci in ostalo sorodstvo.